

KELER Központi Értéktár Zrt.
NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALI DOKUMENTUM
2023. december 31.-re vonatkozóan

BEVEZETÉS

A KELER Központi Értéktár Zrt. (a továbbiakban: KELER) jelen dokumentummal kíván eleget tenni a központi értéktárak éves közzétételét is meghatározó CSDR¹ előírásainak, valamint az intézményekre vonatkozó III. Pillér követelményeinek. Az utóbbihoz kapcsolódó szabályokat a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelete (a továbbiakban: CRR) és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) határozza meg. Jelen nyilvánosságra hozatali dokumentum elkészítésekor a 2023. december 31-én hatályos jogszabályok, ajánlások, illetve a belső szabályozás is figyelembe vételre került.

A KELER a CSDR-t kiegészítő EU 2017/390 RTS² 27. cikkében (napközbeni hitelkockázat) és 39. cikkében (napközbeni likviditási kockázat) említett minőségi nyilatkozatok nyilvánosságra hozatalát jelen dokumentummal teljesíti.

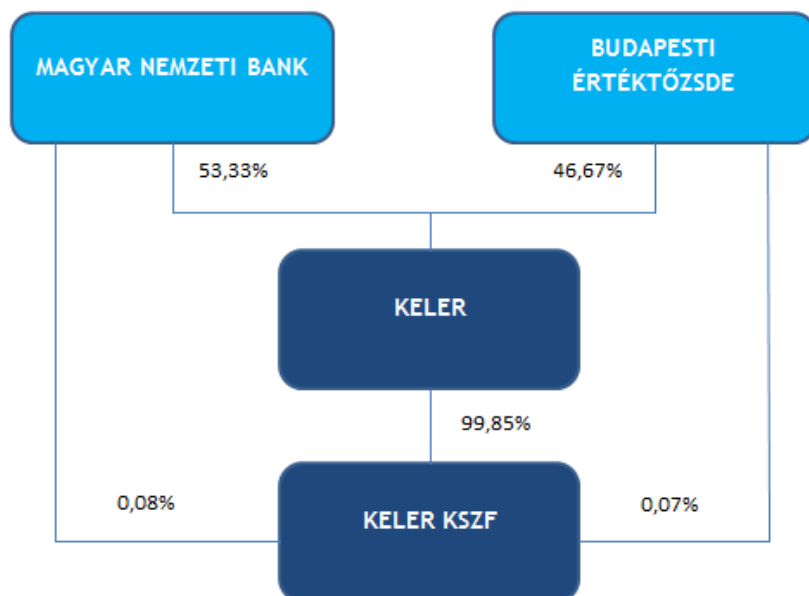
A dokumentumban található adatok minden esetben a 2000. évi C. törvény alapján az IFRS standardok szerint kalkulált értékeket jelentenek, a 2023. december 31-re vonatkozó auditált beszámoló alapján.

A KELER különálló pénzügyi kimutatásai a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) - ahogyan azokat az Európai Unió befogadta - alapján készültek.

KELER tulajdonosi és tulajdonlási struktúrája

A KELER és a KELER KSZF a vonatkozó időszakban nem tartozott összevont alapú felügyelet alá.

A KELER 2023. december 31-én fennálló tulajdonosi és tulajdonlási struktúrája, működési modellje a következő:

¹ Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról

² Az Európai Bizottság 2016. november 11-i (EU) 2017/390 felhatalmazáson alapuló rendelete

KOCKÁZATKEZELÉSI CÉLKITŰZÉSEK ÉS SZABÁLYOK

A kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A kockázati stratégia hivatott összefoglalni a KELER kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát. A kockázati stratégiában meg kell határozni a főbb kockázati faktorokat, a felvállalható kockázatok típusát és a még elfogadható mértékét.

A kockázati stratégia és a mindenkor aktuális üzleti stratégia egymással kölcsönhatásban alakul. A KELER konzervatív és prudens kockázatkezelési elvek mentén építette fel kockázati stratégiáját. A módszereit, folyamatait és a beépített kontrollokat is ennek megfelelően alakította ki.

A kockázati stratégia összetevői:

- a kockázatvállalási politika,
- a kockázati étvágy (kockázatvállalási hajlandóság, kockázatvállalási képesség),
- a kockázati szerkezet.

A kockázatkezelési politika keretében a KELER tudatosan vállal bizonyos kockázatokat az általa nyújtott alapvető szolgáltatásaival kapcsolatban. A kockázatvállalás a KELER alaptevékenységének szerves része, igazodva a pénzügyi intézmények közötti speciális feladataihoz és a jogszabályi lehetőségekhez. A kockázatkezelés célja ennek megfelelően nem a kockázatok minimalizálása, hanem annak biztosítása, hogy a KELER tevékenységében rejlő kockázatait megfelelően azonosítsa, mérje, kezelje és meghatározott keretek között tartsa annak érdekében, hogy a keletkezett kockázatok mértéke ne veszélyeztesse a folyamatos működést, az ügyfelek, résztvevők érdekeit.

Az alapvető szolgáltatásokban rejlő kockázatok mellett a KELER további kockázatokat is vállalhat a kiegészítő nem banki tevékenysége kapcsán, de leginkább banki jellegű kiegészítő szolgáltatásai tekintetében és az eredményes pénzügyi tevékenység érdekében. Más kockázatok pedig a KELER általános működésének velejárói (pl. működési kockázat, általános üzleti kockázat, megfelelési kockázat).

A kockázatvállalások kapcsán alapelv, hogy a KELER **mindig stabil tőkehelyezettel rendelkezzen, kockázatai világosak, átláthatóak és megfelelően fedezettek** legyenek, valamint a **felügyeleti feltételek, előírások és ajánlások is figyelembevételre kerüljenek a kockázatvállalások során**. A KELER kockázatvállalásai **nem veszélyeztethetik a kritikus szolgáltatások stabil ellátását és az azokat igénybe vevő ügyfelek érdekeit**.

A hatékony kockázatkezelés elérése érdekében a KELER kialakítja és folyamatosan fejleszti a szervezeten belüli kockázati kultúrát.

A kockázati étvágy a kockázatvállalási hajlandóság és kockázatvállalási képesség felmérésével határozható meg.

A KELER, mint nemzeti létfontosságú rendszerem, szerepéből adódóan alacsony kockázatvállalási hajlandósággal rendelkezik, melyet a KELER-re érvényes jogszabályok szinte teljes mértékben meghatároznak. A CSDR definiálja a KELER alaptevékenységeit és a kiegészítő tevékenységek körét, valamint a többi jogszabállyal (pl. Hpt., CRR) kiegészítve prudenciális előírásokat határoz meg. A jogszabályi megfelelésnek tehát kiemelten fontos szerepe van a KELER prudens működése szempontjából.

A KELER-nél az alapvető szolgáltatások, a nem banki jellegű kiegészítő szolgáltatások és a banki jellegű kiegészítő szolgáltatások kapcsán is azonosíthatóak kockázatok.

A hitelintézeti funkcióhoz kapcsolódóan felmerülő kockázatok esetében is érvényesülnek a befektetésekre és partnerekre vonatkozó jogszabályi korlátozások. A külső korlátozásokon túl a KELER konzervatív befektetési politikát alakított ki, aminek keretében egyszerű, átlátható és a kockázatok szempontjából könnyen mérhető instrumentumokba fektet.

A fentiekén túl kiemelt szerep jut a KELER leányvállalatával, a KELER KSZF-fel szemben vállalt kockázatoknak. A részesedés nagyságán keresztül a vállalt kockázatok mértéke maximalizált, ezen

belül azonban a tényleges kockázatvállalás nagysága a klíringtagok, energiapiaci alklíring tagok és a megbízók aktivitásának és nyitott pozíciói mértékének, valamint a piac volatilitásának függvénye.

A **kockázatvállalási képességet** a középtávon (1-3 év) nagyságrendjében állandó vagy az eredményességtől, osztalékfizetéstől függően változó mértékű szavatolótké határozza meg. A KELER-ben kiszámításra kerül a tényleges szabad tőke, mely a szavatolótké azon része, ami nincs lekötve kockázatok fedezésére. Ez a tőkerész bevonható további kockázatok fedezése céljából, vagyis számszakilag kifejezi a KELER addicionális kockázatvállalási képességét. A tényleges szabad tőkerészre az igazgatóság meghatároz egy minimum elvárt szintet, mely a tőke-tervek eredményéből kerül levezetésre és amit a KELER-nek mindig fenn kell tartania a hosszú távú prudens működés céljából. A KELER-től rendszerszinten kiemelt szerepéből adódóan elvárt, hogy képes legyen a jogszabályok által elvárt minimumszint fölötti szavatolótkével rendelkezni.

A fentiek alapján a KELER **kockázati étvágya** a hagyományos banki kockázatokhoz képest a jogszabályi környezet és az erre reflektáló belső előírások által erőteljesen visszafogott, ebből adódóan a potenciálisan felvállalható kockázati étvágyat a szabályozás jelentősen behatárolja.

A KELER **kockázati szerkezetének** kialakítása/kialakulása is elsősorban a szabályozási környezettől függően történik (ami bekorlátozza a kockázatvállalást). Emellett a belső visszafogott kockázatvállalási hajlandóság és az értékpapír kiegyenlítési rendszer résztvevőinek aktivitása határozza meg a KELER által felvállalt kockázatok mértékét.

A KELER a jogszabályi követelményeknek megfelelően, évente legalább egy alkalommal átfogó kockázatelemzést készít az Igazgatóság számára abból a célból, hogy az, mint irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület áttekintse a KELER kockázati szerkezetében/profiljában bekövetkezett esetleges változásokat, ez alapján kezdeményezze vagy elfogadja a kockázatkezelési alapelvekben, módszertanokban szükséges módosításokat. Az átfogó kockázatelemzés eredményeiről a Felügyelőbizottságot is tájékoztatja a KELER.

Az elemzés keretében a KELER minden évben aktualizálja kockázati térképét majd összeveti a kockázatvállalási politikában meghatározott alapelvekkel és a kockázati étvággal, valamint megvizsgálásra kerül az üzleti stratégiában szereplő célokkal való összhang. A 2024-ben elvégzett felülvizsgálat alapján a kockázati térképen kiemelt kockázatok közül egy kivételével minden esetben igazolható volt az összhang. Egyedülként a KELER KSZF-ben lévő részesedésen keresztül jelentkező kockázatok esetében mutatható ki részben megfelelés a KELER kockázatvállalási politikájában lefektetett elvekkel és a kockázati étvággal. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a KELER KSZF által tett lépések az összhang létrehozásának irányába mutatnak és jelentős előrelépések történtek a tavalyi évhez képest.

A kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

A KELER-ben a közvetlenül a vezérigazgató alá rendelt Kockázatkezelési Osztály feladata a kockázatkezelési alapelvek kidolgozása, a kockázatvállalás szabályainak kialakítása, kockázati limitek felállítása és betartásának figyelése, a kockázatok folyamatos mérése, elemzése. A szervezeti egységet a kockázatkezelési vezető irányítja.

A Hpt. előírásainak megfelelően, a KELER méretéből adódóan kockázatvállalási-kockázatkezelési bizottság felállítására nem kötelezett. Azonban az EU 2017/392 RTS³ 48. cikkben meghatározottak szerint Kockázatkezelési Bizottságot működtet. A Kockázatkezelési Bizottság működését a Kockázatkezeléssel foglalkozó bizottságok című fejezet mutatja be.

A Compliance funkció a másodlagos védelmi vonalak szintjén biztosítja a jogszabályoknak, szakmai sztenderdeknek való megfelelést, továbbá elősegíti a belső szabályzatokban lefektetett elvek és előírások konzisztenciáját. Szervezetileg a Compliance funkció független, elsődleges feladatai közé tartozik a pénzmosás-, és a terrorizmus finanszírozás megelőzése, belső visszaélések kezelése, a

³ A Bizottság (EU) 2017/392 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. november 11.) a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi értéktárakra vonatkozó engedélyezési, felügyeleti és működési követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

benntartó kereskedelem és piacbefolyásolás megelőzése, az összeférhetetlenségi helyzetek kezelése, továbbá az üzleti etikai kérdések kezelése. Ezenkívül a terület ellátja a belső szabályozási folyamatok felügyeletét, mint másodlagos védelmi vonal és a belső szabályzatok véleményezésén keresztül biztosítja a jogi területtel együttműködésben a jogszabályi megfelelést. Folyamatos tanácsadói tevékenységet végez a belső szabályozói rendszer, az üzletvitel és a KELER szolgáltatásai projektjei számára, azok megfelelési támogatása érdekében. A Compliance a hitelintézeti, letétkezelői sztenderdeknek megfelelően - figyelemmel a CSDR megfelelési és belső kontroll funkcióhoz kapcsolódó előírásaira - munkatervébe illesztett ellenőrzéssel, a belső kontrollrendszer megfelelőségének folyamatos vizsgálatával, rendszeres jelentéstételi tevékenységével, nyilvántartások vezetésével biztosítja a jogszabályi megfelelést. Tevékenysége során kapcsolatot tart a hatóságokkal, rendszeres képzésekkel biztosítja a KELER prudens működésére negatív khatással bíró megfelelési kockázatok kezelését, az alkalmazottak, beleértve az egyes külső szállítók, kiszervezett tevékenységet végző partnerek jogkövető magatartásának, compliance tudatosságának megerősítését és előmozdítását, a felső vezetés rendszeres tájékoztatását.

A belső kontroll funkciók harmadik elemeként a független Belső Ellenőrzési Szervezet, területileg a Vezérigazgató alá tartozik, de a Felügyelőbizottság szakmai irányítása és ellenőrzése mellett működik.

Az ellenőrzési rendszer elemei továbbá a Belső Ellenőrzés szervezetén kívül a folyamatba épített, valamint a vezetői ellenőrzés. A Felügyelőbizottságban 5 fő foglal helyet. A 2021-ben megválasztott felügyelőbizottsági tagok mandátuma egységesen, a 2024. évi rendes közgyűlés napjával járt le. A Bizottságnak ezen időpontig 1 női és 4 férfi tagja volt. A 2024. évi rendes közgyűlés napjával - azaz 2024. április 25-vel - kezdődött meg az újonnan megválasztott felügyelőbizottsági tagok mandátuma. A testület összetételében 1 tag esetében történt változás, az alábbiak szerint:

Felügyelőbizottsági Tagok	Delegálta
Taczmann Róbert, elnök	Magyar Nemzeti Bank
Pintér Klára (2024.04.24-ig)	Budapesti Értéktőzsde
Nagy Péter Gábor (2024.04.25-től)	Budapesti Értéktőzsde
Varga Lóránt	Magyar Nemzeti Bank
Visontai Balázs	Budapesti Értéktőzsde
Gergely Ádám Bálint	Budapesti Értéktőzsde

A 2024. április 25-vel megválasztott felügyelőbizottsági tagok közül Taczmann Róbert, Visontai Balázs és Gergely Ádám Bálint megbízatása a 2027. évi rendes közgyűlés időpontjáig, de legkésőbb 2027. május 31. napjáig szól, Nagy Péter Gábor és Varga Lóránt megbízatása pedig a 2026. évi rendes közgyűlés időpontjáig, de legkésőbb 2026. május 31. napjáig.

A belső kontroll funkciókat ellátó szervezeti egységek közül a Compliance vezető személyében változás történt 2024. márciusban. A Belső ellenőrzési vezető személye 2023-ban és 2024-ben is változott.

Összességében a KELER-re vonatkozó jogszabályok szerint biztosított az egyes belső kontroll funkciók függetlensége. A belső kontroll funkciókat ellátó területek:

- nem végeznek olyan tevékenységet, amely a belső kontroll funkció felügyeleti és ellenőrzési körébe tartozik;
- szervezetenként elkülönülnek az ellenőrzésük alá tartozó tevékenységektől és szervezeti területektől;
- közvetlenül az irányítási vagy a felügyeleti funkciókat betöltő testület felé számolnak be;

- a belső kontroll funkciót ellátó terület személyzetének javadalmazása független az ellenőrzött terület teljesítményétől;
- az irányítási funkciót betöltő testület biztosítja, hogy a belső kontroll funkciót ellátó területek rendelkezzenek a feladatok ellátásához szükséges erőforrásokkal.

Az egyes funkciók közötti munkamegosztást, az egyes funkciók általi végrehajtásának eltérő szempontrendszerét a KELER belső szabályzatai rögzítik.

A KELER rendelkezik Etikai és Magatartási Kódex-el, amely meghatározza a KELER munkavállalótól elvárt alapvető magatartási normákat, továbbá a működési kockázatkezelés keretein belül is megvalósul a kockázati kultúra intézményen belüli kommunikálása, tudatosítása. Az Üzleti Etikai és Magatartási Kódex rendelkezéseiről valamennyi munkavállaló compliance képzésben részesül. A KELER Üzleti Etikai és Magatartási Kódexe nyilvános, amelynek része az Üzleti partneri, szállítói - Működési és Etikai Kódex, amelyek alapján a KELER elvárja az üzleti partnereitől, hogy csatlakozzanak az ezekben foglalt elköteleződéshez, és ismerjék meg, illetve kövessék a KELER által vallott etikai és megfelelőségi elveket, és alkalmazzák ezeket saját értékláncukban. Az Üzleti Etikai és Magatartási Kódex egyes rendelkezései a visszaélések kezelésére vonatkozó belső szabályozással együtt biztosítják többek között a KELER szervezeti integritását sértő események megelőzését, illetve kezelését, ezáltal a közvetett állami vállalati státuszhoz kapcsolódó integritási kockázatok kezelését. A működési kockázatkezelés esetében szakterületenként működési kockázatkezelési kapcsolattartó került kijelölésre, akinek feladata a felmerült működési kockázati események jelentése a működési kockázatkezelési menedzsernek. A kapcsolattartók kötelező oktatáson vesznek részt.

A KELER-ben meglévő kockázatok

A KELER kiemelt rendszerinfrastruktúra szerepéből adódóan alacsony kockázatvállalási hajlandósággal rendelkezik, melyet a KELER-re érvényes jogszabályok szinte teljes mértékben meghatároznak. A KELER egy CSDR szerinti engedéllyel rendelkező központi értéktár, mely az alapvető szolgáltatásokon (hitelesítési szolgáltatás, központi számlavezetési szolgáltatás, kiegyenlítési szolgáltatás) túl nem banki és banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújt, ezért a Tpt. mellett a Hpt. és a CRR hatálya alá is tartozó intézmény. A CSDR definiálja a KELER alaptevékenységeit és a kiegészítő tevékenységek körét, valamint a többi jogszabállyal kiegészülve prudenciális előírásokat határoz meg. A jogszabályi megfelelésnek tehát kiemelten fontos szerepe van a KELER prudens működése szempontjából.

A KELER 1. pilléres fő kockázati mutatószámait az alábbi táblázatok mutatják be:

		Teljes kockázati kitettségérték (TREA)		Teljes szavatolótőke követelmény
		2023.12.31	2022.12.31	2023.12.31
1	Hitelkockázat (a partnerkockázaton kívül)	6 623	9 769	530
2	ebből sztenderd módszer	6 623	9 769	530
6	Partnerkockázat – CCR	5	1	0
9	ebből egyéb partnerkockázat	5	1	0
20	Pozíciókockázat, devizaárfolyam-kockázat és árukockázat (piaci kockázat)	0	0	0
21	ebből sztenderd módszer	0	0	0
EU 22a	Nagykockázat-vállalások	0	0	0
23	Működési kockázat	19 109	15 303	1 529
EU 23a	ebből alapmutató-módszer	19 109	15 303	1 529
Összesen		25 738	25 072	2 059

		2023.12.31	2022.12.31
Rendelkezésre álló szavatolótőke (összegek)			
1	Elsődleges alapvető tőke (CET1)	20 325	16 694
2	Alapvető tőke (T1)	20 325	16 694
3	Tőke összesen	20 408	16 805
Kockázattal súlyozott kitétségmenték			
4	Teljes kockázati kitétségmenték	25 738	25 072
Tőke megfelelési mutatók (a kockázattal súlyozott kitétségmenték százalékában)			
5	Elsődleges alapvető tőke megfelelési mutató (%)	79,0%	66,6%
6	Alapvetőtőke-megfelelési mutató (%)	79,0%	66,6%
7	Teljestőke-megfelelési mutató (%)	79,3%	67,0%
Kombinált pufferkövetelmény és teljes tőkekövetelmény (a kockázattal súlyozott kitétségmenték százalékában)			
8	Tőkefenntartási puffer (%)	2,5%	2,5%
9	Intézményspecifikus anticiklikus tőkepuffer (%)	0,4%	0,2%
11	Kombinált pufferkövetelmény (%)	2,9%	2,7%
EU 11a	Teljes tőkekövetelmény (%)	10,36%	12,48%
12	CET1 a teljes SREP-tőkekövetelmény teljesítése után (%)	46,22%	10,50%
Tőkeáttételi mutató			
13	Teljes kitétségi mérték	128 631	136 909
14	Tőkeáttételi mutató (%)	25,3%	20,6%
Likviditásfedezeti ráta			
15	Magas minőségű likvid eszközök (HQLA) összesen (súlyozott érték – átlag)	33 714	30 475
EU 16a	Készpénzkiáramlások – Teljes súlyozott érték	37 427	35 957
EU 16b	Készpénzbeáramlások – Teljes súlyozott érték	22 454	22 939
16	Nettó készpénzkiáramlások összesen (korrigált érték)	14 972	14 386
17	Likviditásfedezeti ráta (%)	227,0%	229,1%
Nettó stabil forrásellátottsági ráta			
18	Rendelkezésre álló stabil források összesen	77 735	76 316
19	Előírt stabil források összesen	66 092	63 677
20	Nettó stabil forrásellátottsági ráta (%)	117,6%	119,8%

Főbb kockázatonként alkalmazott irányelvek

Általános hitel- és partnerkockázatok

A KELER klasszikus banki (ügyfél) hitelezést szakosított hitelintézetként nem végez, ennek ellenére szerződéses partnerei révén vállal hitel(partner)kockázatot.

A hitelkockázat a szerződéses partnerek nem- (vagy nem a szerződési feltételek szerinti) teljesítéséből fakadó, azaz az intézménnyel szemben fennálló (mérlegben lévő vagy mérlegen kívüli) kötelezettségek teljesítésének mulasztásából eredő, jövedelmezőséget és tőkehelyzetet érintő veszteségek veszélye.

A KELER főbb partnerei a KELER KSZF és a nostro számlavezetők mellett a treasury partnerek és egyéb természetes és jogi személyek, amelyekkel szemben a KELER-nek pénzügyi követelése lehet, vagy a partner - előzőekben nem említett - pénzügyi vagy egyéb jellegű nemteljesítése a KELER-nek pénzügyi

veszteséget okozhat, vagy a KELER működését hátrányosan befolyásolhatja. Az egyéb partnerek között azon partnerek említhetők, amelyekkel a vállalati működés során kerül a KELER kapcsolatba (pl. vevők, szállítók, ügyfelek, számlatulajdonosok, szolgáltatók).

A KELER partnereinek objektív és szubjektív szempontok szerinti minősítése rendszeresen (évente legalább egyszer) megvalósul, továbbá folyamatosan monitorozásra kerül, hogy a partnerei nem kerültek-e fizetést korlátozó jogi eljárás alá.

A hitel- és partnerkockázatok korlátozására limitrendszer került kialakításra, valamint a KELER kitétségeinek folyamatos nyomon követése is megvalósul. A partnerlimitek megállapításának egyik legfontosabb alapja a rendszeres, éves minősítés eredménye.

A hitelezési kockázat szabályozói tőkekövetelményét a KELER a sztenderd módszer szerint határozza meg. A partnerkockázatok számszerűsítése a repó ügyletek esetében a pénzügyi biztosítékok átfogó módszere alapján történik (CRR 223. cikk).

A KELER speciális tevékenységéből adódóan hitelezési tevékenységet csak korlátozottan végez, ennek megfelelően nemteljesítő kitétségek jellemzően a díjkövetelésekből származnak. Ezekre a követelésekre az IFRS 9 szabályai szerint értékvesztés kerül elszámolásra. A 2023. december 31-én a bruttó vevő követelés 986 M Ft, melyből a CRR szerinti 90 napon túli bruttó nemteljesítő állomány 22 M Ft volt. A teljes vevő állományra megképzett értékvesztés mértéke 28 M Ft.

A 2021/637/EU bizottsági végrehajtási rendelet alapján a nemteljesítő tételeket több dimenzióan keresztül is be lehet mutatni, azonban tekintettel a fent bemutatott nagyságrendre, a KELER eltekint ezek bemutatásától.

A KELER nem rendelkezik olyan tétellel, mely stage 3-as besorolású lenne, valamint hitelkiigazításokat sem alkalmaz.

CSD linkek és számlavezető intézmények kockázatai

A KELER banki tevékenységéből adódóan, számlavezető partnerei révén vállal hitelkockázatot.

A KELER cross border ügyletek teljesítésében való részvételtől adódóan több (jellemzően külföldi) intézménnyel is kapcsolatban van. Ebből volatilis és időnként jelentős mértékű kitétség is keletkezik. A CSD linkek és számlavezető intézmények kiválasztásakor fő szempont az alacsony hitelkockázat, a megbízható és stabil háttér, valamint a jó hírnév. A KELER jelenleg az ezen elvárásokat teljesítő intézményeknél vezet számlát. A szokásos minősítéseken túlmenően a szükséges esetekben a partnerértékelési kérdőív eredménye és az intézmény székhelye szerinti ország hitelminősítése is figyelembevételre kerül.

A számlavezető partnerekkel szembeni kitétségek mértékét jellemzően a teljesítési szolgáltatásait igénybe vevő ügyfelek üzleti aktivitása határozza meg, ezért üzletmenetéből fakadóan a KELER-nek csak korlátozott mértékű és közvetett a befolyása. A megemelkedett nap végi egyenlegek a megképzett tőkeszükséglet drasztikus növekedését is eredményezték. Ennek gyakorisága emelkedett 2023-ban. Az idegen pénzeszköz források állományára a treasurynek nincs ráhatása, illetve jelenleg nem is fekteti be azt.

Ezen kapcsolatokból eredő kitétségek nagykockázat-vállalás szempontjából is vizsgálандók. 2023 folyamán a KELER egy alkalommal sértett nagykockázati limitet, mely limitsértés 1-2 üzleti napon belül meg is szűnt. 2024-ben is volt egy nagykockázat-vállalási limitsértés, mely 1 üzleti napig állt fenn. A Felügyelet felé mindkét eset bejelentésre került. Az intézményekkel szembeni napközi kitétségeket napi szinten méri, figyelemmel kíséri a KELER.

Leányvállalattal szemben vállalt kockázatok

A KELER a leányvállalatával szemben több kockázatot is vállal. A KELER KSZF-ben lévő részesedésen túl a nyújtott hitelkeretekből eredő napközi hitel- és likviditási kockázat, nagykockázat és mérlegen kívüli kitétségek kockázata is megjelenik.

A KELER által vállalt kockázatok mértéke nagyban függ a KELER KSZF energiapiaci stratégiájától, ugyanakkor a KELER stratégiájának megvalósítása is hatással van rájuk.

A megnövekedett gázpiaci tranzakciók eredményeként emelkedő ÁFA-finanszírozás teljesítésének megsegítése céljából tagi hitelt folyósított a KELER 2022-ben, amit a 2023 első negyedévében befolyó ÁFA-visszatérítésekkel még március végén visszafizetett a KELER KSZF.

A KELER jelenleg kizárólag a KELER KSZF-nek, külön megállapodásokban foglaltak szerint, teljes fedezettség mellett nyújt elszámolási hitelt, aminek célja a KELER KSZF által elszámolt ügyletek kiegyenlítésének zavartalan lebonyolításának elősegítése.

Az elszámolási hitelt a KELER legkésőbb a következő üzleti napon történő visszafizetésre nyújtja a mindenkor hatályos szerződésekben és az értékpapír- és devizabefogadási kondícióban szereplő feltételek mellett. A hitelezés folyamata egyedileg lett kialakítva, a KELER más piaci szereplő részére a szolgáltatást nem nyújtja. A hitelkeret felülvizsgálata évente legalább egyszer megtörténik a KELER KSZF minősítésekor.

A nyújtott hitelkeret kihasználtságát és fedezettségét folyamatosan nyomon követi a Kockázatkezelési Osztály. Ehhez különböző, rendszerbe épített kontrollokot és napközi monitoring eszközöket alkalmaz. A kockázatról a kitétség jelenlegi mértékét és az alkalmazott eszközöket tekintve kijelenthető, hogy jól körülhatárolt és megfelelően kezelt. Az elszámolási hitel kihasználtsága alacsony, átlagos kihasználtsága 236 M Ft körül alakult 2023-ban.

Az elszámolási hitel esetében a maximálisan lehívható összeg előteremtése szükség esetén nem jelent rendkívüli likviditási helyzetet. A KELER a felmerült likviditási igény előteremtéséhez megfelelő minőségű és mennyiségű likvid eszközzel rendelkezik. A KELER KSZF által zárolt óvadéki eszközök is likvid eszköznek minősülnek, mely szükség esetén értékesíthető is.

Piaci kockázatok

Piaci kockázat a mérlegen belüli és mérlegen kívüli pozíciókon a piaci árak változásából (kötvények, értékpapírok, áruk, devizák árfolyamának vagy a pozíciókat érintő kamatlábak megváltozásából) fakadó veszteségek jelenbeli és/vagy jövőbeli veszélye. A KELER jellemzően forint kamatkockázatot és korlátozott mértékben devizaárfolyam-kockázatot fut. A KELER esetében nem merül fel árukockázat.

A KELER kamatkockázatának meghatározó részét a treasury eszközei hordozzák. A kamatkockázat vállalása aktív és tudatos, alapvetően a szabad pénzügyi eszközökkel történő jövedelmező gazdálkodást célozza, de ez nem veszélyeztetheti az alaptervékenységek biztonságos ellátását.

Jogszabályi előírások miatt a KELER befektetési tevékenysége viszonylag korlátozott és a portfóliójában szereplő termékek körének változatossága alacsony, ennek megfelelő összetettségű módszerek kerülnek alkalmazásra a kamatkockázatok mérésére, kezelésére.

Rendszeres vizsgálat tárgya a kamatláb-kockázatok rövid távú jövedelmezőségi, és hosszabb távú, a tőkeértékre gyakorolt hatása. A számítási modellben szerepelnek a tulajdonolt értékpapírok is. A KELER sajátosságai miatt elsősorban átárazódási (kamat)kockázattal számol. A kamatkockázatok kezelésében illetékes operatív testület az Eszköz-Forrás Bizottság, mely az Igazgatóság által felállított keretrendszeren belül hozza meg döntéseit.

A KELER 2023-ban nem vezetett kereskedési könyvet.

A KELER bekerülési értéken 49,148 Mrd Ft-nyi 5 éves fix, vagyis a futamidő végéig változatlan kamatozású MNB hitelállománnyal rendelkezik. A hitelből közel azonos lejáratú, szintén fix kamatozású értékpapírok kerültek megvételre és zárolásra fedezetként. A hitelek és a belőlük vásárolt értékpapírok utolsó pénzáramai is 2026-ban lesznek. A hitelek fedezése érdekében MNB kedvezményezettségre értékpapírokat zárol a KELER. A hozamok alakulásától függően a zárolt értékpapírok veszíthetnek az MNB által meghatározott befogadási értékükből. A fedezetek befogadási értékében bekövetkezett negatív hatás kezelésére értékpapírkölcsönzési szerződéssel rendelkezik a KELER, aminek segítségével szükség esetén további fedezeteket képes bevonni.

A KELER számára devizaárfolyam-kockázatot csak a saját tulajdonú devizák (devizaszámla-egyenlegek) jelentenek. Az ügyfelek - kereskedési célokat szolgáló - KELER számlákon elhelyezett devizaeszközei közül a befektethető, szabad állomány szintén ugyanazon devizában kerül elhelyezésre látra szóló számlákon, így a KELER számára nem hordoznak devizaárfolyam-kockázatot. A devizas letéti állományok külön letéti számlákon kerülnek elhelyezésre. A saját tulajdonú devizák a KELER nemzetközi kiegyenlítési szolgáltatásainak biztonságos és gördülékeny ellátását, valamint kapcsolódó devizakonverzió szolgáltatás biztosítását szolgálják. Minden deviza esetében limitálva van a saját portfólióban tartható nap végi nettó nyitott állomány nagysága, ezzel a vállalható kockázat nagysága is korlátozott. A devizakockázat mérése historikus elemzésekkel és napi gyakoriságú kockázatotott érték (VaR) számítással valósul meg.

A devizaárfolyam kockázat megállapításánál a KELER a CRR 351-352. cikkben leírtakhoz igazodik, vagyis ameddig a saját tulajdonú devizák nettó nyitott pozíciójának összege nem éri el a szavatoló-tőke 2%-át, addig szabályozói tőkekövetelmény meghatározásra nem kerül sor. A KELER CRR szerint nem határozott meg tőkeszükségletet a pozíció- és devizaárfolyam-kockázatokra 2023. december 31-re vonatkozóan.

Likviditási kockázat

A KELER speciális tevékenysége, ezen belül az elszámolásforgalom teljesítésének zavartalan lebonyolíthatóságának biztosítása szükségessé teszi, hogy mindenkor gyorsan mobilizálható, likvid eszközökkel rendelkezzen. Részben az előbbi követelményből adódóan a központi értéktár által tartható eszközök köre már a jogszabályok (például CSDR 46. cikk) által is szigorúan szabályozott. A jogszabályi kötöttségeken túl a KELER az általa tartott pénzügyi eszközök kiválasztásánál arra törekszik, hogy azokat szükség esetén gyorsan értékesíthesse, illetve napon belüli likviditást is teremthessen általuk. A likviditási kockázat szempontjából szintén kiemelt szerep jut a KELER KSZF-fel fennálló kapcsolatnak, ami elsősorban a nyújtott napközbeni elszámolási hitelből ered.

A likviditási kockázat mérése, figyelése és kezelése naponta megvalósul a KELER értékpapír portfóliójának napi kockázati paramétereinek meghatározásakor.

A KELER-nek mint banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtó központi értéktárnak, teljesítenie kell a likviditási kockázatokra vonatkozóan a CRR előírásait is. A CRR tőkekövetelmény nem ír elő a likviditási kockázatokra, azonban meghatároz két mutatót (LCR, NSFR), amely az intézmény likviditását hivatott mérni. Továbbá havi rendszerességgel négyfokozatú statikus likviditási mérleg is készül.

Előbbieken túl az éves átfogó kockázati elemzés keretein belül részletes likviditási és finanszírozási kockázat elemzés készül, amit az Igazgatóság tárgyal és fogad el. Az éves átfogó kockázati elemzést a Felügyelőbizottság is tárgyalja.

A likviditási kockázatok-kezelésére szolgáló politikát, stratégiát és folyamatokat igazgatósági szintű szabályzatok tartalmazzák, míg a likviditás kezelésével kapcsolatos gyakorlat szabályait tartalmazó szabályozó iratot a vezérigazgató fogadja el.

A KELER a piacon betöltött sajátos szerepe miatt csak korlátozott mértékben képes befolyásolni forrásainak szerkezetét. Az itt bekövetkező hirtelen változások hatásainak számszerűsítése stressz

forгатókönyvekkel történik. A KELER a helyreállítási tervében rendelkezik vészhelyzeti finanszírozási tervvel, amit a piaci szereplőkből álló Felhasználói Bizottságon keresztül a piaci partnerek is ismernek. A kockázattűrés mértékét a forrásokhoz igazított eszköz oldali tételek likviditásának szabályozásával lehet befolyásolni.

A KELER által meghatározott likviditási kockázatot korlátozó limitek napi figyelése megvalósul.

A KELER likviditás fedezeti mutatójának alakulása 2023-ban, a negyedévek átlagában:

EU 1a	Negyedév vége	Súlyozatlan érték összesen (átlag)				Súlyozott érték összesen (átlag)			
		2023.03.31	2023.06.30	2023.09.30	2023.12.31	2023.03.31	2023.06.30	2023.09.30	2023.12.31
EU 1b	Átlagszámításhoz felhasznált adatpontok száma	3	3	3	3	3	3	3	3
MAGAS MINŐSÉGŰ LIKVID ESZKÖZÖK									
1	Magas minőségű likvid eszközök (HQLA) összesen					31 029	31 551	32 494	33 714
KÉSZPÉNZ – KIÁRAMLÁSOK									
2	Lakossági és kisvállalkozói betétek, ebből:								
3	Stabil betétek								
4	Kevésbé stabil betétek								
5	Fedezetlen nem lakossági finanszírozás								
6	Operatív betétek (minden partner) és a szövetkezeti bankok hálózatán belüli betétek								
7	Nem operatív betétek (minden partner)	67 946	63 513	34 154	37 435	67 307	62 806	33 407	36 678
8	Fedezetlen adósság								
9	Fedezett nem lakossági finanszírozás					0	0	0	0
10	További követelmények								
11	Származtatott kitétségekkel és egyéb biztosítéki követelményekkel kapcsolatos kiáramlások								
12	Hiteltermékek finanszírozásán keletkezett veszteséggel kapcsolatos kiáramlások								
13	Hitel- és likviditási keretek								
14	Egyéb szerződéses finanszírozási kötelezettségek								
15	Egyéb függő finanszírozási kötelezettségek	2 833	6 000	6 000	4 872	283	600	600	749
16	KÉSZPÉNZKIÁRAMLÁSOK ÖSSZESEN					67 590	63 406	34 007	37 427
KÉSZPÉNZ – BEÁRAMLÁSOK									
17	Fedezett kölcsönügyletek (pl. fordított repoügyletek)	129	599	3 288	2 168	14	0	8	30
18	Teljes mértékben teljesítő kitétségekből származó beáramlások	50 168	50 139	20 040	22 662	49 879	49 868	19 804	22 424
19	Egyéb készpénzbeáramlások								
EU-19a	(Devizakivételi-/behozatali korlátozásokat alkalmazó harmadik országokbeli ügyletekből eredő, vagy nem konvertibilis pénznemben denominált összes súlyozott beáramlás és összes súlyozott kiáramlás különbözete)								
EU-19b	(Kapcsolt szakosított hitelintézettől származó többlet beáramlás)								
20	KÉSZPÉNZBEÁRAMLÁSOK ÖSSZESEN	50 297	50 737	23 327	24 829	49 893	49 868	19 812	22 454
EU-20a	Teljesen mentesített beáramlások								
EU-20b	90 %-os felső korlát alá tartozó beáramlások								
EU-20c	75 %-os felső korlát alá tartozó beáramlások	50 297	50 737	23 327	24 829	49 893	49 868	19 812	22 454
TELJES KIIGAZÍTOTT ÖSSZEG									
EU-21	LIKVIDITÁSI PUFFER					31 029	31 551	32 494	33 714
22	NETTÓ KÉSZPÉNZKIÁRAMLÁSOK ÖSSZESEN					23 826	17 064	14 194	14 972
23	LIKVIDITÁSFEDEZETI RÁTA					137,2%	195,8%	234,4%	227,0%

A nettó stabil forrás ellátottsági mutató átlagos értéke 2023-ban:

	Súlyozatlan érték a hátralévő futamidő szerint				Súlyozott érték	
	Nincs lejárat	< 6 hónap	≥ 6 hónaptól <1 évig	≥ 1 év		
Rendelkezésre álló stabil források (ASF) elemei						
1	Tőkeelemek és -instrumentumok	28 495	0	0	92	28 587
2	Szavatolótóke	28 495			92	28 587
3	Egyéb tőkeinstrumentumok					
4	Lakossági betétek		0	0	0	0
5	Stabil betétek					
6	Kevésbé stabil betétek					
7	Nem lakossági finanszírozás:		67 623	0	49 148	49 148
8	Operatív betétek					
9	Egyéb nem lakossági finanszírozás		67 623	0	49 148	49 148
10	Kölcsönösen függő kötelezettségek					
11	Egyéb kötelezettségek:					
12	NSFR származtatott kötelezettségek					
13	A fenti kategóriákba nem tartozó összes egyéb kötelezettség és tőkeinstrumentum					
14	Rendelkezésre álló stabil források összesen (ASF)					77 735
Előírt stabil források (RSF) elemei						
15	Magas minőségű likvid eszközök (HQLA) összesen					48 711
EU-15a	Fedezeti alapon lévő, legalább egy év hátralévő futamidőre megterhelt eszközök					
16	Operatív célból más pénzügyi intézménynél tartott betétek					
17	Teljesítő hitelek és értékpapírok:		49 429	0	108	4 928
18	Teljesítő, 1. szintű HQLA-val fedezett, 0 %-os haircut hatálya alá tartozó értékpapír-finanszírozási ügyletek pénzügyi ügyletekkel		1 065	0	0	0
19	Teljesítő, egyéb eszközökkel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyletek pénzügyi ügyletekkel, és pénzügyi intézményeknek nyújtott hitelek és előlegek		48 359	0	0	4 836
20	Nem pénzügyi vállalati ügyleteknek nyújtott teljesítő hitelek, lakosoknak és kisvállalkozásoknak nyújtott hitelek, valamint kormányzaatoknak és közszektorbeli intézményeknek nyújtott hitelek, ebből:					
21	Legfeljebb 35 %-os kockázati súllyal, a hitelkockázatra vonatkozó Bázis II sztenđer módszer szerint					
22	Teljesítő jelzáloghitelek, ebből:		5	0	108	92
23	Legfeljebb 35 %-os kockázati súllyal, a hitelkockázatra vonatkozó Bázis II sztenđer módszer szerint					
24	Egyéb teljesítő (not in default) és HQLA-nak nem minősülő hitelek és értékpapírok, beleértve a tőzsdén kereskedett részvényeket és a mérlegen belüli kereskedelemfinanszírozási termékeket					
25	Kölcsönösen függő eszközök					
26	Egyéb eszközök:		3 870	0	11 672	12 453
27	Fizikailag kereskedett áruk					
28	Származtatott ügyletekhez alapletétként nyújtott eszközök és központi szerződő felek garanciaalapjához adott hozzájárulások					
29	NSFR származtatott eszközök					
30	NSFR származtatott kötelezettségek a nyújtott változó letét levonása előtt					
31	A fenti kategóriákba nem tartozó összes egyéb eszköz		1 307	0	11 672	12 325
32	Mérlegen kívüli tételek		2 563	0	0	128
33	Előírt stabil források összesen					66 092
34	Nettó stabil forrásellátottsági ráta (%)					117,6%

Működési kockázatok

A működési kockázat a nem megfelelő vagy rosszul működő belső folyamatokból és rendszerekből, személyek nem megfelelő feladatellátásából, vagy külső eseményekből eredő veszteség kockázata, amely magában foglalja a jogi kockázatot is (CRR 4. cikk 52.). Az ICAAP-ILAAP kézikönyvnek megfelelően a KELER a működési kockázatok között vizsgálja, kezeli a jogi és a reputációs kockázatokat is.

Az üzleti folyamataiban rejlő működési kockázatok enyhítésére, valamint az üzletmenet folytonosságának fenntartása érdekében a KELER BCP és DRP előírásokkal rendelkezik, melyeket évente tesztl.

A KELER a pénz- és tőkepiaci rendszerben betöltött jelentős szerepéből fakadóan kiemelten kitett a működési kockázatoknak. A Kockázatkezelési Osztály által működtetett működési kockázatkezelési keretrendszer kiterjed minden működési hibából eredő veszteségre, vagy majdnem veszteséget okozó eseményre.

A működési kockázatok mérése veszteség-adatbázison alapul, melyet kiegészítenek a szakértői becslések illetve a kulcskockázati indikátorok gyűjtése. A kockázatkezelési tevékenység hatékonyságának növelése érdekében a működési kockázati események gyűjtésébe, a kockázatok rendszeres felmérésébe, értékelésébe és csökkentésébe minden szervezeti egységet be kell vonni. Ezzel biztosítani is lehet, hogy a működés és tevékenység egészét lefedje a működési kockázatkezelési rendszer.

A működési kockázatok rendszeresen felmérésre és számszerűsítésre kerülnek az egyes szervezeti egységekkel folytatott önértékelési interjúk alapján. A veszteségesemények rendszeres elemzése és vezetőség felé való riportolása biztosítja a kockázatok monitoringját és alapjául szolgál a kockázatkezelési intézkedések meghozatalának.

A működési kockázat szabályozói tökekövetelményét a KELER az alapmutató-módszer (BIA) szerint határozza meg, a belsőt pedig egy kockázatterzékeny modellel.

Szállítói kockázatok

A KELER kiterjedt szolgáltatói körrel tart fenn kapcsolatot. A beszállítóktól való függés kockázata és azok kezelése ezért hangsúlyos és releváns a KELER vonatkozásában. A beszállítók jelentős és alapvető fontossággal bíró része informatikai szolgáltató, melyektől a KELER rendszerei üzemeltetése kapcsán vesz igénybe üzemeltetés-támogatási és fejlesztési szolgáltatásokat. Ezen szolgáltatók teljesítménye és kockázatai hatással lehetnek a tőke- és pénzpiacok stabilitására. A KELER méri a szállítóival szembeni függőségét, rendszeresen minősíti a szolgáltatók kockázatait és értékeli azok teljesítményét. A beszállítók fizetéseketelensége, vagy nem szerződészerű teljesítése a KELER alap szolgáltatásait is érintheti, így a kiegyenlítéseket zavartalan lebonyolítását is. A kockázatok kezelésére a KELER üzletmenet folytonossági és helyreállítási tervekkel, valamint a szolgáltatók kiesésére vonatkozó intézkedési tervekkel készül. A KELER a kiszervezései során arra figyelemmel jár el, hogy a tevékenység kiszervezése csak úgy történhet, hogy az irányítási és ellenőrzési jog a KELER-nél maradjon, mivel a KELER a tevékenysége harmadik felekhez történő kiszervezése révén nem ruházza át a felelősségét a harmadik felekre. Ennek érdekében olyan szervezeti felelősségi köröket határoz meg és olyan folyamatot alakít ki, amely biztosítja, hogy a kiszervezett tevékenységet végző a kiszervezett tevékenységet a jogszabályi előírások betartásával és a tőle elvárható gondossággal végezze annak érdekében, hogy a KELER az általa nyújtott szolgáltatásokat vállalatának megfelelő színvonalon nyújtsa.

A KELER-t is érinti a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról szóló rendelet (Digital operational resilience for the financial sector - DORA), aminek célja annak biztosítása, hogy a pénzügyi rendszer valamennyi résztvevője rendelkezzen a kibertámadások és egyéb IKT⁴ kockázatok

⁴ információ- és kommunikációtechnológia

mérsékléséhez szükséges eszközökkel. Emellett célja az uniós pénzügyi szektor digitális működési ellenállóképességének megerősítése, és az egyes uniós tagállamokban eltérő felügyeleti szabályok harmonizációja is. A rendeletnek 2025-től kell megfelelni. Jelenleg a felkészülési időszak második felében van a KELER, a megjelent szabályozási vagy végrehajtási rendeletek értelmezése, feldolgozása folyamatban van. A DORA rendelet alapján a jövőben lényegesen megnő azon külső szolgáltatók száma, melyekre ki kell terjeszteni a kockázatértékelési és monitoring folyamatokat, illetve rendszeres adatszolgáltatásokat is teljesíteni kell a témában, valamint naprakész nyilvántartást vezetni. 2024-ben a KELER-nek az érintett szolgáltatókkal át kell szerződnie a DORA rendelet és kapcsolódó rendeletekben előírtak szerint módosított szerződéseskeretei alapján.

Általános üzleti kockázat

Az ICAAP-ILAAP kézikönyv elvárja, hogy az intézmények az üzleti és stratégiai kockázatukat számszerűsítsék, és szükség esetén tőkekövetelményt is képezzenek rá. Ezzel párhuzamosan a CSDR 47. cikk előírásainak megfelelően a központi értéktárnak tőkével kell fedeznie az általános üzletviteléből eredő kockázatokat. Erre vonatkozóan az EU 2017/390 RTS ad további instrukciókat. A KELER speciális helyzetéből adódóan elsődlegesen a CSDR előírásait veszi alapul az általános üzleti kockázat tőkekövetelményének meghatározására, ugyanakkor az alkalmazott scenáriók (normál és legalább 1 stresszelt) meghatározásakor az ICAAP-ILAAP kézikönyv elvárásait is figyelembe veszi.

A kockázatok felmérése és meghatározása a stratégiához kapcsolódó üzleti tervek több feltételezett scenárió mentén történő elkészítésével valósul meg.

Felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata.

A KELER-nek egy esetleges felszámolásra vagy szerkezetátalakításra a CSDR rendelkezéseinek megfelelően tőkét szükséges allokálnia. A tőkeszükséglet meghatározása az EU 2017/390 RTS előírásai alapján történik.

A tőkeképzés mellett a CSDR 47. cikk (2) alapján a KELER-nek tervet kell készítenie a következőkre vonatkozóan:

- a) pótlólagos tőkeemelés arra az esetre, ha saját tőkéje megközelíti a jogszabályban meghatározott szintet vagy az alá süllyed;
- b) műveletei és szolgáltatásai rendezett felszámolásának vagy szerkezetátalakításának biztosítása arra az esetre, ha a KELER nem tud új tőkét bevonni.

A fenti eseményekre vonatkozó terveket a KELER Helyreállítási terve tartalmazza.

A kockázatjelentési és mérési rendszerek érvényességi köre és jellege

A KELER kockázati térképének felépítése egyértelműen tükrözi a KELER kiemelt kockázatait, melyek az alábbiak:

- Leányvállalattal szemben vállalt kockázatok;
- CSD linkek, számlavezető intézmények;
- Működési kockázat;
- Szállítói kockázatok.

A KELER az általános üzleti kockázatot és a felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázatát nem emeli be sem az 1. pilléres, sem a második pilléres tőkeszükséglet meghatározásba. Ezen kockázatokat kizárólag a CSDR alatt kezeli és mutatja be. A Felügyelet elvárása, hogy a KELER CSDR nélküli szabad tőkéjének elegendő fedezetet kell biztosítania az előbb említett kockázatokra is.

A SREP keretében figyelembe vett kockázatok közül a tőkekövetelmény legnagyobb részét a hitel- és partnerkockázatokból, a banki könyvi kamatkockázatból és a működési kockázatokból tevődik össze. Az előbbieket magas mértéke ellenére a CSDR-ban előírt kockázatok tőkeszükséglete a legmagasabb:

felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata, általános üzleti kockázat. A mértékek 2023-as alakulását a Tőkekövetelmények fejezet részletezi.

A gazdasági környezet megváltozása és a jövedelmezőség kockázata tőketervezéskor kerül figyelembe vételre, ezen kockázatok minden intézmény esetében relevánsak és figyelembe szükséges őket venni.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó fő elvek és a fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A KELER az értékpapír-finanszírozási ügyletei mellett kizárólag a KELER KSZF-nek nyújtott hitelek kapcsán vesz figyelembe biztosítékokat.

A hitelek esetében a biztosítékok értékelése naponta, az értékpapír- és deviza befogadási kondícióban meghatározott értékelő áron megvalósul, beszámításuk az ugyanitt közzétett haircut-ok alkalmazása mellett történik.

Az elismert biztosítékok fő típusai:

- számlapénz (forint és deviza),
- magyar állampapírok.

2023 folyamán a KELER a kitétségei tekintetében kockázatcsökkentő eszközként nem vett figyelembe készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát. A KELER KSZF-nek nyújtott hiteleken túl fedezett ügyletként kizárólag az értékpapír-finanszírozási tranzakciók szerepeltek.

A KELER nem alkalmaz mérlegen belüli és kívüli nettósítást.

2023. december 31-én a KELER az értékpapír-finanszírozási ügyletek és a KELER KSZF-nek nyújtott hitelek esetében rendelkezett elismert hitelkockázati fedezettel.

A hiteltartalékok létrehozásával kapcsolatos szabályok a *Hitelkockázati kiigazítások* fejezetben kerülnek bemutatásra.

VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK

A menedzsment tagjai által betöltött igazgatósági tisztségek száma

2023. december 31-én a KELER menedzsmentjének 2 tagja töltött be vezető testületi (igazgatósági) tisztséget, akik a következők:

- Horváth Gábor - vezérigazgató;
- Berényi László - fejlesztésért felelős vezérigazgató-helyettes.

A vezető testület tagjainak kiválasztására vonatkozó munkaerő-felvételi politika, és a tagok szakértelme, képességei és tapasztalata

A Hpt. 6.§ (1) bekezdés 123. pontja, illetve a CSDR alapján az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság a KELER vezető testületei.

Az Alapszabály szerint az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjainak megválasztása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A KELER rendelkezik a vezető testületek tagjainak kiválasztására vonatkozó politikával, amely a 2017. szeptember 1-ei Közgyűlésen került elfogadásra (a KELER Közgyűlésének 15/2017. számú határozatával elfogadott, „A KELER Központi Értéktár Zrt. Igazgatósága, Felügyelő Bizottsága tagjainak és felsővetésének a kiválasztása, kinevezése és elmozdítása során figyelembe veendő feltételek”). A Kiválasztási Politikában rögzített követelményeken túlmenően a vezető

testület tagjainak kiválasztására vonatkozó részletes rendelkezéseket a Munkaügyi Szabályzat és az Alkalmasság értékelési szabályzat („A KELER Zrt. 12-03 szabályzata az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjainak, az ügyvezetőknek, valamint a kulcspozíciót betöltő személyek alkalmasságának értékeléséről”) tartalmazza. Az Alkalmasság értékelési szabályzat szerint a vezető testületi tagok egyéni és kollektív alkalmasságának értékelése a Felügyelőbizottság hatásköre, melybe más bizottságok, belső kontroll funkciók és szervezeti egységek is bevonhatók.

Ezen előírások biztosítják azt, hogy - mind az egyéni alkalmasság, mind a kollektív alkalmasság értékelése alapján - vezető testületi tagként a megfelelő tudással, készségekkel, képességekkel és tapasztalatokkal rendelkező személyek kerüljenek kiválasztásra.

A vezető testület tagjainak kiválasztása tekintetében érvényesítendő diverzitási politika és az abban meghatározott célkitűzések és vonatkozó célszámok, valamint e célkitűzések és célszámok megvalósulásának mértéke

A KELER elkötelezett a vezető testületek vonatkozásában az alulreprezentált nem képviselőnek növelése és a sokszínűség biztosítása mellett; célkitűzése az alulreprezentált nem képviselő a vezető testületekben.

Emellett a KELER Javadalmazási Politikájában és Javadalmazási Szabályzatában is rögzítésre került, hogy a javadalmazási politikának nemek szempontjából semlegesnek kell lennie, és biztosítani kell a férfiak és a nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazásának elvét - mind a javadalmazás megállapításának, mind kifizetésének feltételei tekintetében.

2023. december 31-én az alulreprezentált nemből 1 fő képviseltette magát az 5 fős Felügyelőbizottságban.

A KELER Igazgatósága tagjainak (6 fő, illetve 2023. január 25. napjától 7 fő) mandátuma 2021. május 27-étől (1 tag esetében 2023. január 25-től) a 2024. évi rendes közgyűlés időpontjáig (2024. április 25.) szól. A 2024. évi rendes közgyűlés valamennyi igazgatósági tagot újraválasztotta. Az Igazgatóság jelenlegi tagjainak megbízatása így 2024. április 25-én kezdődött, és dr. Selmeczi-Kovács Zsolt, Kuti Zsolt, Végh Richárd, Horváth Gábor esetében a 2027. évi rendes közgyűlés időpontjáig, de legkésőbb 2027. május 31. napjáig, illetve Balogh Csaba Kornél, Máté-Tóth István, Berényi László esetében pedig a 2026. évi rendes közgyűlés időpontjáig, de legkésőbb 2026. május 31. napjáig szól.

Igazgatósági Tagok	Delegálta
dr. Selmeczi-Kovács Zsolt, elnök	GIRO
Balogh Csaba Kornél, alelnök	Magyar Nemzeti Bank
Kuti Zsolt	Magyar Nemzeti Bank
Végh Richárd	Budapesti Értéktőzsde
Máté-Tóth István	Budapesti Értéktőzsde
Horváth Gábor	KELER Központi Értéktár Zrt.
Berényi László	KELER Központi Értéktár Zrt.

Kockázatkezeléssel foglalkozó bizottságok

A KELER az EU 2017/392 RTS 48. cikknek megfelelően Kockázatkezelési Bizottságot működtet. A **Kockázatkezelési Bizottság** a KELER kockázataival átfogóan foglalkozó testület. Célja, hogy a hatáskörébe sorolt kockázatokat feltárja és javaslatot tegyen kezelésükre vonatkozóan. Tevékenységéről az Igazgatóságnak beszámolási kötelezettséggel, a vezérigazgatónak, a Felügyelőbizottságnak tájékoztatási kötelezettséggel tartozik. A Kockázatkezelési Bizottság a KELER aktuális és jövőbeni kockázati szerkezetének és a kockázatvállalási politika valamint a stratégia összhangjáról véleményét fogalmazhat meg és javaslatokat tehet.

2023-ban összesen négy alkalommal ülésezett a Bizottság. A Bizottság felépítését, működését, és feladatait részletesen a KELER Szervezeti és működési szabályzata, illetve ügyrendje szabályozza.

A Kockázatkezelési Bizottság mellett a KELER-ben **Eszköz-Forrás Bizottság** is működik, aminek legfőbb feladatai:

- a KELER likviditásának felügyelete, a likviditási terv elfogadása,
- a KELER befektetési politikájának meghatározása,
- az eszköz-forrás struktúra meghatározása,
- a Treasury munkájának szakmai felügyelete,
- valamennyi, a KELER által vezetett számla vonatkozásában azok kamatkondícióinak meghatározása.

A Kockázatkezelési Osztály rendszeres jelentéseket készít az Eszköz-Forrás Bizottság számára kockázatkezelési vonatkozásokban, illetve a limitek kihasználtságáról és az esetleges limitsértésekről.

Az Eszköz-Forrás Bizottság legalább havonta egyszer ülésezik.

Kockázatokra vonatkozó információk jelentése a vezető testületeknek

Az Igazgatóság megfelelő átlátásának biztosítása érdekében, a KELER kockázati profiljáról, tőkehelyzetéről, belső tőke megfeleléséről, a treasury limitrendszer alakulásáról évente részletes elemzés, a negyedéves jelentések keretén belül pedig rövidebb tájékoztatás készül.

ALKALMAZÁSI KÖR

Az intézmény neve, amelyre a CRR követelményei vonatkoznak

KELER Központi Értéktár Zrt.

Az eltérések összefoglalása a számviteli és prudenciális célokból történő konszolidáció alapján, az érintett elemek rövid leírásával

A KELER a 2000. évi C. törvény (Számvetési törvény) 10. § (3) bekezdése alapján a konszolidált (összevont) beszámoló készítési kötelezettségének azzal tesz eleget, hogy a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 1606/2002/EK rendeletben foglalt eljárás alapján az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett nemzetközi számviteli standardoknak megfelelően állítja össze az összevont (konszolidált) éves beszámolóját („konszolidált pénzügyi kimutatások”). A KELER a kihirdetett nemzetközi számviteli standardokban nem szabályozott kérdések tekintetében a Számvetési törvény előírásait köteles alkalmazni, a kihirdetett nemzetközi számviteli standardokkal összhangban.

A KELER prudenciális célból nem alkalmaz konszolidációt.

A szavatolótőke azonnali átadásának vagy a kötelezettségek anyavállalat és leányvállalatai közötti visszafizetésének aktuális vagy előre jelezhető lényeges gyakorlati vagy jogi akadályai;

Nem releváns a KELER számára.

Az a teljes összeg, amennyivel a tényleges szavatolótőke kevesebb az összevont alapú felügyeleti körben nem szereplő egyes leányvállalatok számára előírnál, és az ezen körbe tartozó leányvállalatok megnevezése

Nem releváns a KELER számára.

Amennyiben releváns, a CRR 7. és 9. cikkben meghatározott rendelkezések alkalmazásának körülményei

Nem releváns a KELER számára.

SZAVATOLÓTŐKE

A KELER a szavatolótőkéjét az alábbi táblázatban mutatja be. A levezetés nagyobb részletezettsége jelenleg nem értelmezhető és nem indokolt.

2023. december 31-én, adatok millió forintban	
SZAVATOLÓTŐKE	20 408
Elsődleges alapvető tőke: instrumentumok és tartalékok	
Tőkeinstrumentumok és a kapcsolódó névértéken felüli befizetések (ázsio)	4 500
ebből: részvény	4 500
Eredménytartalék	26 818
Halmozott egyéb átfogó jövedelem (és egyéb tartalékok)	27
Általános banki kockázatok fedezetére képzett tartalékok	1 190
Elsődleges alapvető tőke a szabályozói kiigazításokat megelőzően	32 535
Elsődleges alapvető tőke: szabályozói kiigazítások	
(Kiegészítő értékelési korrekció)	-3
(Immateriális javak)	-2 605
(Az intézmény közvetlen, közvetett és szintetikus részesedése pénzügyi ágazatbeli szervezetek elsődleges alapvető tőkeinstrumentumaiban, ha az intézmény jelentős részesedéssel rendelkezik az említett szervezetekben (10%-os küszöbérték feletti összeg, a figyelembe vehető rövid pozíciók levonása után)) ⁵	-9 601
Az elsődleges alapvető tőke összes szabályozói kiigazítása	-12 209
ELSŐDLEGES ALAPVETŐ TŐKE (CET1 TŐKE)	20 325
KIEGÉSZÍTŐ ALAPVETŐ TŐKE (AT1 TŐKE)	0
ALAPVETŐ TŐKE (T1)	20 325
JÁRULÉKOS TŐKE (T2)	83

A szavatolótőke pozitív összetevői az alábbiak szerint kerülnek meghatározásra:

- 1) elsődleges alapvető tőke (CET1): jegyzett tőke, eredménytartalék, IFRS szerint a pénzügyi instrumentumokkal szemben könyvelt nem realizált árfolyamkülönbözlet (FVTOCI), általános tartalék (jogsabály alapján az adózott eredmény 10%-a)
- 2) kiegészítő alapvető tőke (AT1): jelenleg nincs
- 3) alapvető tőke (T1) = CET1 + AT1

⁵ Ezen a soron mutatja be a KELER Központi Értéktár Zrt. a CSDR 46. cikk (4) alapján levont, a KELER KSZF-ben és az ANNA-ban lévő befektetés teljes értékét, illetve a CSDR 46. cikk (3) bekezdésének nem megfelelő befektetések értékét.

- 4) járulékos tőke (T2): általános kockázati céltartalék (jelenleg van), lekötött tartalék (jelenleg nincs)
- 5) MREL instrumentumok: jelenleg nincs.

Az elsődleges alapvető tőkéből 2023. december 31-én az alábbi tételek kerültek levonásra:

1. immateriális javak értéke, figyelembe véve a prudenciális amortizáció alapján számított szoftvereszközök értékét⁶
2. a CRR 105. cikk alapján meghatározott prudens értékelési korrekciók nagyságát,
3. a CSDR 46. cikk alapján a KELER KSZF-ben és az ANNA-ban lévő befektetés teljes értékét,
4. minden befektetés, mely nem felel meg a CSDR 46. cikk előírásainak.

A KELER nem használ a szabályozóitól eltérő, belső gazdasági tőkefogalmat.

Egyéb levonás, prudenciális szűrő, levonás alóli mentesítés, vagy a CRR-rel összhangban alkalmazott korlátozás nem történt. A szavatolótőke számítás során a CRR-ben foglaltaktól eltérő alapon meghatározott elemeket a KELER nem alkalmazott.

IFRS 9 hatás

A CRR 473a. cikkében említett átmeneti rendelkezéseket nem alkalmazza a KELER.

Tőke megfelelési mutató

A KELER 2023. december 31-re vonatkozó tőke megfelelési mutatójának értéke 79%. A KELER nem hoz nyilvánosságra olyan tőke megfelelési mutatót, amihez a szavatolótőke a CRR-ben szereplő rendelkezésektől eltérő alapon lett meghatározva.

A tőkekövetelmények részletezése a Szavatolótőke-követelmények című fejezetben található.

TŐKEKÖVETELMÉNY

Tőke- és likviditás megfelelésének belső értékelési folyamata (ICAAP-ILAAP)

Mint banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtó központi értéktár, a KELER-nek a hitelintézetek és befektetési vállalkozások tőkekövetelmény számítását szabályozó hazai és EU előírásokat is alkalmaznia kell. Ezen jogszabályok kötelezővé teszik a bázeli ajánlásrendszer második pillére keretében egy olyan belső tőkekövetelmény számítási eljárás kifejlesztését, aminek célja annak felmérése, hogy az intézmény saját számításai alapján mekkora összegű tőkekövetelményt tart szükségesnek az általa vállalt és felmerülő kockázatok fedezésére. A Hpt. 97. §-a tartalmazza ennek törvényi szintű leírását.

A belső tőkekövetelmény számítás egy olyan eljárás, mely biztosítja azt, hogy a KELER megfelelően azonosítja, méri, összesíti és monitorozza az intézmény kockázatait; a kockázati profiljának megfelelő tőkét tart, megfelelő kockázatkezelési rendszert működtet, és azt folyamatosan fejleszti.

A nem számszerűsíthető kockázatokra nem történik tőkekövetelmény meghatározás, ezekben az esetekben szükség szerint egyéb kockázatcsökkentő eszközök, kontrollok és/vagy folyamatok kerülnek alkalmazásra.

A likviditás az intézmény azon képessége, hogy az eszközei növekedését, lejáró kötelezettségeit anélkül tudja finanszírozni, illetve teljesíteni, hogy emiatt jelentős, nem tervezett veszteség érné. A likviditási kockázatok két csoportba sorolhatók: piaci és finanszírozási likviditási kockázatok.

⁶ A BIZOTTSÁG 2020. november 12-i (EU) 2020/2176 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE - a 241/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendeletnek a szoftvereszközök elsődleges alapvető tőkeelemekből való levonása tekintetében történő módosításáról

A forint- és deviza likviditási kockázattal összefüggő rendszeres feladatok a Treasury Csoport hatáskörébe tartoznak, melyeket belső szabályzat tartalmaz. A Pénzügyi és Számviteli Osztály havonta négyfokozatú statikus likviditási mérleget készít, amelyet a Kockázatkezelési Osztály az adott időszak nettó finanszírozási pozíciójának napi alakulásával együtt elemez, amit a kockázatkezelési vezető az Eszköz-Forrás Bizottság elé terjeszt.

A kockázatkezelési eszközök, a KELER által alkalmazott módszerek részletesen az egyes kockázatkezelési vonatkozású tematikus szabályzatokban kerülnek kifejtésre. A KELER által alkalmazott technikákat, feltételezéseket, képleteket pedig a vezérigazgatói utasítás a kockázatkezelési feladatokról című szabályozó irat tartalmazza.

Minden évben el kell végezni az átfogó kockázatfelmérést, aminek eredményei kockázati térkép formájában kerülnek összefoglalásra. A kockázati térkép bekövetkezési valószínűség és jelentőség szempontjából csoportosítja a releváns kockázatokat. Az éves átfogó kockázati elemzés keretein belül évente elkészül a likviditási kockázatokra vonatkozó részletes elemzés is.

A KELER a hitelintézeti kockázatok belső tőkekövetelményének meghatározásánál az MNB kézikönyvben foglalt módszerekhez igazodik.

A Kockázatkezelési Osztály a tőkemegfelelés és a likviditás belső értékelési folyamatát is tartalmazó belső szabályzatát évente felülvizsgálja, év közben az abban előírt elemzéseket, riportokat folyamatosan elkészíti, és a kockázatkezelési vezető előterjeszti.

A KELER az alábbi táblázatban foglalt módszereket alkalmazza az egyes kockázatok szabályozói és belső tőkekövetelményének számítása során:

Kockázat	Szabályozói módszertan	Belső (ICAAP-ILAAP) módszertan
Értékpapírok kibocsátójának hitelkockázata	Egyedi pozíciókockázat módszere	Szabályozói módszerrel egyezően
Alapvető hitel- és partnerkockázatok	Sztenderd módszer	Szabályozói módszerhez hasonlóan, belső súlyok alapján.
Napközbeni hitelkockázat	EU 2017/390 RTS 8. cikk alapján	Az EU 2017/390 RTS-ben meghatározott módszerhez hasonlóan, belső súlyok alapján.
Nemteljesítő kitettségek kockázata	CRR 127. cikk szerint	Szabályozói módszerrel egyezően
Kockázatos portfóliók	-	ICAAP-ILAAP kézikönyvnek megfelelően
Mérlegen kívüli tételek	CRR 111. cikk alapján	Szabályozói módszerrel egyezően.
Banki könyv kamatkockázata	-	A gazdasági érték és a nettó kamatbevétel összesített változásával kerül meghatározásra.
Devizaárfolyam-kockázat	nettó nyitott devizapozíció 8%-a, amennyiben a nettó nyitott pozíció eléri a szavatolótóke 2%-át.	Felügyeleti VaR modell
Működési kockázat	BIA módszer	Tényleges veszteségek, elméleti események és scenáriók eredménye alapján Monte Carlo szimulációval és VaR-al
Kiegyenlítési / teljesítési kockázat	CRR 378. cikk	Szabályozói módszerrel egyezően
Nyitva szállítás	CRR 379. cikk	Szabályozói módszerhez hasonlóan, belső súlyok alapján.

Általános üzleti kockázat	EU 2017/390 RTS 6. cikk	Az EU 2017/390 RTS-ben meghatározott módszerrel egyezően
Felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata	EU 2017/390 RTS 7. cikk	Az EU 2017/390 RTS-ben meghatározott módszerrel egyezően

A KELER számára elhanyagolható vagy nehezen számszerűsíthető kockázattípusoknál elsősorban a kockázatok felmérésére, kockázatcsökkentő elemek, kontrollok beépítésére kerül a hangsúly.

A CRR 112. cikkben meghatározott egyes kitétségi osztályokba tartozó, kockázattal súlyozott kitétséértékek 8 %-a

<i>2023. december 31-én, adatok millió forintban</i>	
Szektor bontás	Tőkekövetelmény
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétségek	0
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétségek	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétségek	0
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétségek	7
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	371
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	8
Késedelmes tételek	1
Lakossági	26
Ingtatlanra bejegyzett zálogjog	8
Részvény jellegű kitétségek	0
Egyéb tételek	110
Összesen	530

Szavatolótőke-követelmények

A KELER az alábbi szavatolótőke követelményeket képezte meg 2023. december 31-re vonatkozóan:

Kockázat	Tőkeszükséglet
Hitel- és partnerkockázatok	536
Deviza árfolyamkockázat	19
Működési kockázat	1 529
Banki könyv kamatkockázata	699
SREP tőkekövetelmények összesen	2 783
Általános üzleti kockázat	1 613
Felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata	4 301
Összesen	8 697

A fent bemutatott SREP tőkekövetelmény és a kombinált tőkepufferek összege (735 M Ft) a KELER esetében kiegészül a CSDR-ban megjelenő kockázatok tőkeszükségletével a tényleges szabad tőke meghatározásakor.

A fenti tőkeszükségletek és az 1. pilléres tőkeszükségletek alapján számított kombinált tőkepufferek felhasználásával kalkulált tényleges szabad tőkét 2023. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblázat mutatja be:

1. pilléres tőkeszükséglet	2 059 M Ft
Szavatolótőke	20 408 M Ft

Tőke megfelelés	79%
SREP tőkeszükséglet	2 783 M Ft
Kombinált tőkepufferek	735 M Ft
Szabad tőke CSDR nélkül	16 890 M Ft
CSDR szerinti tőkeszükséglet	5 914 M Ft
Tényleges szabad tőke	10 976 M Ft

A tényleges szabad tőke az előre nem látható kockázatnövekedésre nyújt fedezetet. A mértékét a tőkeszükséglettel kifejezhető kockázatnövekedés, valamint a szavatolótőke mérséklődése is csökkenti. Az év végi adat értelmezéséhez fontos információ, hogy a KELER 2024-ben osztalékot fizet a tulajdonosoknak, összesen 7 Mrd Ft értékben, valamint a KELER KSZF-től kap közel 5 Mrd Ft-ot szintén osztalék formájában. Ezek a pénzáramlások nincsenek benne az év végi számokban, de lényeges információk a KELER 2024-es tőkehelyzetének ismertetése érdekében. **Az osztalékfizetés a következő auditálásig első sorban a tényleges szabad tőkét és a vállalható nagykockázati kitettséget érinti negatívan. A tényleges szabad tőke az Igazgatóság által meghatározott figyelmeztetési szint alá csökkenhet már 2024-ben is. Tőkeelégtelenség nem várható. Prudenciális megfelelés szempontjából más kritikus területek nem kerültek azonosításra.**

Az 1. pilléres súlyozott kitettségeket és a kapcsolódó tőkeszükségletet az „A KELER-ben meglévő kockázatok” fejezetben lévő táblázat foglalja össze.

PARTNERKOCKÁZATI KITETTSÉGEK

A belső tőke- és hitelezési határértékek partnerkockázat kitettségekhez való társításához használt módszerek bemutatása

A KELER által alkalmazott módszertan szerint a partnerlimitek megállapítása során figyelembe vételre kerülnek a partnerek / partnerscsoportok kockázati megítélése, az ügylet kockázatosága egyaránt.

A biztosíték biztosításával és a hiteltartalékok létrehozásával kapcsolatos szabályok bemutatása

A KELER által elismert és alkalmazott biztosítékok körét a Kockázatkezelési célkitűzések és szabályok fejezet tartalmazza.

A rossz irányú kockázatok kezelésére vonatkozó szabályok bemutatása

A KELER nem köt derivatív ügyleteket, így ezen ügyletek tekintetében rossz irányú kockázat nem merül fel.

A KELER értékpapírban elhelyezett pénzügyi garanciaként nem fogadja el a partnereitől a partnerek vagy azokhoz közvetett vagy közvetlen tulajdonlás útján kapcsolódó társult vállalkozások által kibocsátott értékpapírokat. Az előbbiekből kivételt képeznek a központi bankok vagy állam által kibocsátott értékpapírok.

Annak ismertetése, hogy milyen hatása lenne a biztosíték azon összegének, amelyet az intézménynek rendelkezésre kellene bocsátania a leminősítése esetén

A KELER-t nem minősíti külső hitelminősítő, valamint nem helyez el többlet biztosítékot semmilyen összegben leminősítés esetén.

A partnerkockázatok számszerűsítésére használt választott módszer és az azzal számított kitettségérték

A partnerkockázatok számszerűsítése a repó- és az értékpapírkölcsönzési ügyletek esetében a pénzügyi biztosítékok átfogó módszere alapján történik (CRR 223. cikk).

A KELER nem köt derivatív ügyleteket.

2023. december 31-re vonatkozóan a KELER rendelkezett repó ügyletekkel, melyek összesített partnerkockázati kitétség értéke a kockázatmentesítés követően 40 M Ft volt. A kitétség összesen 3 partnerrel szemben keletkezett.

A repó ügyletekből eredő partnerkockázatot az alábbi táblázatok részletezik 2023. december 31-re vonatkozóan. Az adatok millió forintban értendők.

	Kitétségérték hitel kockázatmentesítés előtt	Kitétségérték hitel kockázatmentesítés után	Kitétségérték	Kockázattal súlyozott kitétségérték (RWEA)
4 Pénzügyi biztosítékok összetett módszere (értékpapír-finanszírozási ügyletek esetében)	4 942	40	40	5
6 Összesen	4 942	40	40	5

	Biztosítéktípus	Értékpapír-finanszírozási ügyletekben felhasznált biztosíték			
		Kapott biztosíték valós értéke		Nyújtott biztosíték valós értéke	
		Elkülönített	El nem különített	Elkülönített	El nem különített
1	Készpénz – hazai pénznem	4 590			
2	Készpénz – egyéb pénznemek				
3	Belföldi állampapírok			4 581	
4	Egyéb állampapírok				
5	Állami közvetítők adósság instrumentumai				
6	Vállalati kötvények				
7	Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok				
8	Egyéb biztosítékok				
9	Összesen	4 590	0	4 581	0

ANTICIKLIKUS TŐKEPUFFER

A KELER 2023. december 31-én 92 M Ft-nyi intézményspecifikus anticiklikus tőkepuffert képzett, ami a CRR szerinti teljes kockázati kitettségi érték 0,4%-a.

2023. december 31-én, adatok millió forintban	
Teljes kockázati kitettségerék	25 738
Intézményspecifikus anticiklikustőkepuffer-ráta	0,4%
Intézményspecifikus anticiklikus tőkepufferre vonatkozó követelmény	92

Országokénti bontás	Általános hitelkockázati kitettségek		Lényeges hitelkockázati kitettségek – piaci kockázat		Értékpapirosítási kitettségek – Nem kereskedési könyvi kitettségerék	Teljes kitettségerék	Szavatolótőke-követelmények				Kockázattal súlyozott kitettségerékek	Szavatolótőke-követelmények súlya (%)	Anticiklikus tőkepufferrát a (%)
	Kitettségerék a sztenderd módszer szerint	Kitettségerék az IRB módszer szerint	Kereskedési könyvi kitettségek hosszú és rövid pozícióinak összege sztenderd módszer esetében	Kereskedési könyvi kitettségek értéke belső modellek esetében			Lényeges hitelkockázati kitettségek – hitelkockázat	Lényeges hitelkockázati kitettségek – piaci kockázat	Lényeges hitelkockázati kitettségek – nem kereskedési könyvi értékpapirosítási pozíciók	Összesen			
Bulgária	3 351 551	0	0	0	0	3 351 551	291 496	0	0	291 496	3 643 698	0,055%	2,0%
Ciprus	59 932	0	0	0	0	59 932	3 596	0	0	3 596	44 949	0,001%	0,5%
Csehország	2 718 967	0	0	0	0	2 718 967	151 382	0	0	151 382	1 892 274	0,029%	2,5%
Dánia	179 311	0	0	0	0	179 311	10 759	0	0	10 759	134 483	0,002%	2,5%
Egyesült Királyság	11 623 572 424	0	0	0	0	11 623 572 424	186 013 983	0	0	186 013 983	2 325 174 781	35,078%	1,0%
Franciaország	42 543 002	0	0	0	0	42 543 002	693 131	0	0	693 131	8 664 138	0,131%	0,5%
Hollandia	2 707 329	0	0	0	0	2 707 329	45 954	0	0	45 954	574 429	0,009%	1,0%
Horvátország	130 016	0	0	0	0	130 016	7 354	0	0	7 354	91 929	0,001%	1,0%
Írország	43 248 427	0	0	0	0	43 248 427	1 062 294	0	0	1 062 294	13 278 678	0,200%	1,0%
Litvánia	74 260	0	0	0	0	74 260	4 456	0	0	4 456	55 695	0,001%	1,0%
Luxembourg	5 592 663	0	0	0	0	5 592 663	141 483	0	0	141 483	1 768 538	0,027%	0,5%
Németország	22 443 656	0	0	0	0	22 443 656	371 536	0	0	371 536	4 644 197	0,070%	0,8%
Norvégia	231 811	0	0	0	0	231 811	18 545	0	0	18 545	231 811	0,003%	2,5%
Románia	1 259 669	0	0	0	0	1 259 669	85 789	0	0	85 789	1 072 357	0,016%	1,0%
Szlovákia	239 326	0	0	0	0	239 326	17 942	0	0	17 942	224 279	0,003%	1,5%
Szlovénia	59 932	0	0	0	0	59 932	3 596	0	0	3 596	44 949	0,001%	0,5%
Összesen	11 748 412 274	0	0	0	0	11 748 412 274	188 923 295	0	0	188 923 295	2 361 541 184	35,627%	

TŐKEÁTTÉTEL

		<i>2023. december 31-én, adatok millió forintban</i>
Nettó kitettségek értéke a tőkeáttételi mutatóhoz		Alkalmazandó összeg
1	Eszközök összesen a közzétett pénzügyi kimutatások szerint	128 563
2	Kiigazítás a számviteli célból konszolidált, de a szabályozási konszolidáció körén kívül eső szervezetek miatt	0
3	(Kiigazítás a bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt, az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint a mérlegen belül elszámolható, de a tőkeáttételi mutató számításához használt kitettségérték számítása során az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (13) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyott eszközök miatt)	0
4	Kiigazítás származtatott pénzügyi eszközök miatt	0
5	Kiigazítás értékpapír- finanszírozási ügyletek miatt	40
6	Kiigazítás a mérlegen kívüli tételek miatt (mérlegen kívüli kitettségek hitel-egyenértékesítése)	28
EU-6a	(Kiigazítás a tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték megállapítása során az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (7) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyott csoporton belüli kitettségek miatt)	0
EU-6b	(Kiigazítás a tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték megállapítása során az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (14) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyott kitettségek miatt)	0
7	Egyéb kiigazítások	0
8	Tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték	128 631

2023. december 31-én, adatok millió forintban		
		Tőkeáttételi mutató számításához használt kitettség a CRR szerint
Mérlegen belüli kitettségek bontása (a származtatott kitettségek és értékpapír-finanszírozási ügyletek)		
1	Mérlegen belüli tételek (származtatott eszközök, értékpapír-finanszírozási ügyletek és bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt eszközök nélkül, de biztosítékokkal)	128 563
2	(A T1 tőke meghatározása során levont eszközérték)	-12 209
3	Mérlegen belüli kitettségek összesen (származtatott eszközök, értékpapír-finanszírozási ügyletek és bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt eszközök nélkül) (az 1. és 2. sor összege)	116 354
Értékpapír-finanszírozási kitettségek		
12	Értékpapír-finanszírozási ügyleteket megtestesítő bruttó (nettósítás nélküli) eszközök az értékesítésként elszámolt ügyletek kiigazításával	4 934
13	(Értékpapír-finanszírozási ügyleteket megtestesítő bruttó eszközök nettósított készpénz-kötelezettségei és -követelése)	-4 952
14	Értékpapír-finanszírozási ügyleteket megtestesítő eszközök partnerkockázati kitettsége	40
EU-14a	Értékpapír-finanszírozási ügyletekre vonatkozó eltérés: partnerkockázati kitettség az 575/2013/EU rendelet 429b. cikkének (4) bekezdése és 222. cikke szerint	0
15	Megbízotti ügyletek kitettsége	0
EU-15a	(Ügyfél által elszámolt, központi szerződő féllel szembeni, mentesített értékpapír-finanszírozási kitettségek)	0
16	Értékpapír-finanszírozási kitettségek összesen (a 12-15a. sorok összege)	22
Egyéb mérlegen kívüli kitettségek		
17	Mérlegen kívüli kitettségek bruttó névértéken	28
18	(Hitelegyenértékesítési kiigazítás)	0
19	Egyéb mérlegen kívüli kitettségek (a 17. és 18. sor összege)	28
Az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (7) és (14) bekezdése alapján mentesített kitettségek (mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitettségek)		
EU-19a	(Az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (7) bekezdése alapján mentesített csoporton belüli kitettségek (egyedi alapon) (mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitettségek))	0
EU-19b	(Az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (14) bekezdése alapján mentesített kitettségek (mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitettségek))	0
Tőke és teljes kitettségérték		
20	T1 tőke	32 535
21	A tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték (a 3., 11., 16., 19., EU-19a. és EU-19b. sor összege)	128 631
Tőkeáttételi mutató		
22	Tőkeáttételi mutató	25,3%
A tőke meghatározásával kapcsolatos átmeneti rendelkezésre vonatkozó döntés és a bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt, kivezetett eszközök értéke		
EU-23	A tőke meghatározásával kapcsolatos átmeneti rendelkezésre vonatkozó döntés	Teljes mértékben bevezetett
EU-24	Bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt, kivezetett eszközök értéke az 575/2013/EU rendelet 429. cikke (11) bekezdésének megfelelően	0

A tőkeáttételi mutató változására az alapvető tőke, valamint a kockázattal súlyozott eszközök értékének megváltozása van hatással. A KELER tőkeáttételi mutatója javult 2023. év végére az alapvető tőke jelentős emelkedésének és a mérleg főösszeg mérséklődésének hatására.

A KELER a Helyreállítási tervében a szabályozói szintnél magasabb figyelmeztetési szintet határozott meg.

HITELKOCKZATI KIIGAZÍTÁSOK

A késedelmes és az értékvesztett fogalmak számviteli célú fogalom meghatározása

Pénzügyi eszközök értékvesztése (várható hitelezési veszteség)

Az AC és FVTOCI kategóriába tartozó adósságinstrumentumokra a várható hitelezési veszteségre (ECL) értékvesztést kerül elszámolásra. Az ECL a pénzügyi eszköz élettartama alatt nem realizálható cash flow összegével írható le. Az ECL a következő tényezőkből eredeztethető:

- veszteségnek kitett összeg (EAD);
- nem-teljesítés esetén realizált veszteség (LGD);
- nem teljesítővé válás valószínűsége (PD) a releváns időszakra nézve.

A pénzügyi eszközök megjelenítésekor a 12-havi várható veszteséget kell kiszámítani, amelyet a 12 havi PD segítségével kell meghatározni, ami annak valószínűségét jelenti, hogy a partner 12 hónapon belül nem teljesítővé válik (1. szakasz). Az így meghatározott ECL-t az eszköz közvetlen csökkentése nélkül, kontra aktív tételként kell figyelembe venni (tartalék). Az eszköz bruttó értéke (ECL nélkül számolt értéke) nem változik.

Ha az eszköz hitelminősége jelentősen romlik, akkor át kell sorolni az eszközt a 2. szakaszra, amelynél már az élettartam alatt várható hitelezési veszteség szerinti értékvesztésre kell tartalékot képezni, szintén a tárgyévi eredménnyel szemben, az eszköz értékének közvetlen csökkentése nélkül.

Az eszköz hitelminősítése jelentős mértékben romlik, ha a következő feltételek valamelyike bekövetkezik vagy a menedzsment megítélése szerint a helyzet bekövetkezett:

- mindenképpen fennáll, ha a szerződéses cash flow több mint 30 napot késik ('DPD 30 szabály'), leszámítva, ha a késés indoka egyértelműen másra vezethető vissza. Kockázat növekedést kell megállapítani a DPD 30 szabályon felül is abban az esetben, ha piaci információk szerint az üzleti partner pénzügyi helyzete megrendült, amely hiányzó cash flow-hoz vezethet.

Mindenképpen jelentősen növekszik a hitelezési kockázat, ha a következő helyzetek bármelyike beáll:

- a kibocsátó vagy kötelezett jelentős pénzügyi nehézségei;
- szerződésszegés, például elmaradások a törlesztésben és a kamatfizetésben;
- feltételek újratárgyalása, vagy egyéb engedmény a felmerült nehézségek miatt;
- annak valószínűvé válása, hogy az adós ellen csődeljárás vagy más pénzügyi átszervezés indul;
- aktív piac megszűnése;
- az adatok alapján megállapítható, hogy a szerződéses cash flow-k nem fognak befolyjni.

Ha az eszköz értékvesztetté válik, akkor át kell sorolni a 3. szakaszra, amelynél az élettartam alatt várható hitelezési veszteség szerinti értékvesztés közvetlenül az eszköz értékét csökkenti.

Nem teljesítés (értékvesztett állapot) az a helyzet, amikor a cash flow több mint 90 napot késik (DPD 90 szabály), kivéve, ha a késés indoka egyértelműen másra vezethető vissza. Ettől függetlenül a 90. nap előtt is meg lehet állapítani a csőd beálltát, ha a piaci információk erre utalnak.

A hitelminőség romlásra, illetve az értékvesztésre a következő jelek utalhatnak még:

- piaci adatok
- gazdasági környezet változása
- külső minősítési adatok
- összehasonlító adatok
- kockázatkezelők megállapításai
- haladék nyújtása adósnak
- fizetési hajlandóság

Ha az eszköz hitelminősége javul, az eszközt a 3. szakaszból a 2. szakaszba, illetve a 2. szakaszból az 1. szakaszba kell visszatorolni.

Egy eszközt a KELER nem teljesítőnek tekint, ha a szerződéses cash flowk legalább 90 napot késtek. Ezen felül ugyanakkor a piaci információk felhasználásával egyedi mérlegelés alapján korábban is megállapítható az, hogy az eszköz nem teljesítő. A KELER vélelmezi a hitelminőség romlást, ha a szerződéses cash flow több mint 30 napot késik.

Bizonyos kisebb követelés egyenlegek esetén az ECL kollektív alapon kerül meghatározásra. A vevőkövetelésekre az egyszerűsített ECL modellt kell alkalmazni, ami azt jelenti, hogy azonnal az élettartam alatt várható veszteség szerinti értékvesztést kell elszámolni és nem kell folyamatosan követni a hitelminőség állapot alakulását.

Az egyszerűsített módszer esetén a következő ECL arányt alkalmazza a KELER:

2023. December 31-én	
ECL MÓDSZERTAN	
Késedelmes napok	ECL %
Kevesebb, mint 90 nap	1%
91 - 180 nap között	50%
180 nap fölött	100%

Amennyiben az ECL nagysága csökken, a csökkenést az eredmény javára kell elszámolni, a megfelelő ráfordítás csökkentésével.

Nem pénzügyi eszközök értékvesztése és pénztermelő egységek meghatározása

A KELER jelentős eszközeit értékvesztés szempontjából minden évben megvizsgálja. A teszt két szakaszból áll. Az első szakaszban meg kell vizsgálni, hogy vannak-e a kérdéses eszköz értékvesztésére utaló jelek. A következő jelek utalhatnak az adott eszköz értékvesztésére:

- kár;
- eredmény csökkenése;
- piaci feltételek kedvezőtlen változása és kereslet csökkenése;
- piaci kamatlábak emelkedése.

Ha a jelek szerint az eszköz értékvesztett, ki kell számítani az eszköz megtérülő értékét (ez a második lépés). A megtérülő érték az eszköz értékesítési költséggel csökkentett valós értéke és a folyamatos használatból eredő cash flow-k jelenértéke közül a magasabb összeg.

Ha az eszközök egy csoportjának a használati értéke nem határozható meg, mert az eszközök önmagukban nem hoznak létre cash flow-kat (vagy nincsenek használatban), a pénztermelő egységeket kell vizsgálni.

Elsőként az értékvesztést egyedi eszköz szintjén kell meghatározni (amennyiben lehetséges). Ha a használati érték csak a pénztermelő egységek vonatkozásában állapítható meg és értékvesztést kell kimutatni, az értékvesztés megosztása a következő:

- elsőként az esetlegesen sérült egyedi eszközök értékvesztettek;
- majd csökken a goodwill;
- harmadsorban az értékvesztés fennmaradó összege megosztásra kerül az ingatlanok, gépek és berendezések és az immateriális javak között értékvesztés előtti könyv szerinti értékük arányában.

Az eszközök értéke nem csökkenhet az egyedi értékesítésük során felmerülő költségekkel csökkentett valós értékük alá.

A KELER értékvesztési tesztet a beszámolási időszak végén vagy akkor végez, amikor az értékvesztés kimutatásának szükségessége nyilvánvalóvá válik.

A körülmények változása esetén az értékvesztés visszaírható a tárgyévi eredménnyel szemben. A visszaírás utáni könyv szerinti érték nem haladhatja meg az értékvesztés előtti könyv szerinti értéket.

Az egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek leírása

A KELER minősítési kötelezettség alá tartozó minden eszközt (mérlegen kívüli tételeket is) havonta minősíti, kivéve az üzemvitelével kapcsolatos szolgáltatások igénybevételéhez szükséges tulajdoni részesedéseket jelentő befektetéseit. Ezen befektetések évente kerülnek minősítésre.

A peresített követeléseket minden esetben nem teljesítőnek kell tekinteni.

A KELER az értékvesztés és céltartalékképzés tekintetében nem állapít meg alsó összeghatárt, a minősítés alapján meghatározott értékvesztés elszámolást és céltartalékképzést minden esetben jelentősnek tekinti. A minősítés ügyfelenként és ügyletenként (szerződésenként) történik.

Az összemérés elvének folyamatos érvényesülése érdekében a minősítési kötelezettség alá eső, valamint a minősítési kötelezettség alá nem tartozó, de értékvesztés elszámolással érintett eszközök állományában a két minősítési időpont között (hónapon belül) bekövetkezett változásokhoz

(törlesztés, értékesítés, stb.) kapcsolódó értékvesztés állomány módosítások a minősített, illetve értékvesztés elszámolással érintett állomány változásával egyidejűleg kerülnek könyvelésre.

A KELER akkor mutat ki céltartalékot, amikor a KELER-nek jogi vagy vélelmezett kötelezettsége áll fenn múltbeli esemény miatt és valószínűsíthető, hogy gazdasági haszon kiáramlására lesz szükség a kötelezettség rendezése céljából, és a kötelezettség értékére megbízható becslés adható.

Céltartalékot kell megjeleníteni, ha:

- a gazdálkodó egységnek egy múltbeli esemény következtében meglévő (jogi vagy vélelmezett) köteleme áll fenn;
- valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség; és
- a kötelelem összegére megbízható becslés készíthető.

Ha e feltételek közül bármelyik nem teljesül, nem szabad céltartalékot megjeleníteni.

A céltartalékot főszabály szerint azzal a eredménypozícióval szemben kell megjeleníteni, amelyet akkor használna a KELER, ha a céltartalékot megalapozó esemény már bekövetkezett volna (pl. végkielégítésnél ahová a végkielégítés miatti kifizetés kerülne). E szabály alól kivétel az a céltartalék, amelyet egyes eszközök eltávolítási köteleme miatt kellett képezni (azokat az eszköz bekerülési értékének részeként kell kimutatni). Céltartalékot csak azokra a kiadásokra lehet felhasználni, melyekre azt eredetileg megjelenítették. Amennyiben a céltartalék képzési esemény nem következik be, a céltartalék megszüntetésre kerül.

A KELER által elszámolt céltartalék között az alábbi tételek szerepelnek:

- A Társaságnak a ROU-val (Használati jog eszköz) összefüggésben keletkezett helyreállítási kötelezettsége. Ennek tartalma az, hogy amikor a bérelt ingatlanból kiköltözik, eredeti állapotára vissza kell állítania a területet. Az ebből származó becsült kötelezettség jelenértékét jelenítette meg céltartalékként a Társaság az eszköz egyidejű növelése mellett (ARO). Az ARO értékéhez kapcsolódó diszkontot a Társaság folyamatosan lebontja, a pénzügyi eredmény terhelésével.
- A KELER helytállási kötelezettség mit képzett céltartalékot 2019-ben tekintettel a céltartalék természetére a Társaság nem tesz közzé további információkat az üggyel összefüggésben, arról annak végleges lezárultakor ad tájékoztatást
- A céltartalékok között vitás és jogi ügyekből származó tételek is szerepelnek.

A beszámítás utáni teljes kitettségérték a hitelkockázatméréselés hatásainak figyelembevétele nélkül, valamint kitettségi osztályok szerinti bontásban a kitettségek adott időtartamra vonatkoztatott átlagos értékei

2023. december 31-én, adatok millió forintban			
Szektor bontás	Eredeti bruttó kitettség	Kockázatméréselés utáni érték	Átlagos kitettség érték
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	90 227	90 227	3 759
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	-	-	-
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	408	59	-
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	431	431	11
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	23 485	23 132	609
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	10 373	173	1
Késedelmes tételek	6	6	0
Lakossági	460	432	6
Ingyenre bejegyzett zálogjog	133	133	3
Részvény jellegű kitettségek	-	-	-
Egyéb tételek	1 334	1 334	445
Összesen	126 856	115 926	

A kitettségek földrajzi eloszlása a főbb kitettségi osztályok szerinti bontásban

2023. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Ausztrália	Ausztria	Belgium	Bulgária	Ciprus	Csehország	Dánia	Egyesült Államok	Egyesült Királyság	Franciaország	Görögország	Hollandia	Horvátország	Írország	Izland	Kína	Lengyelország	Litvánia	Luxemburg	Magyarország	Németország	Norvégia	Olaszország	Románia	Spanyolország	Svájc	Szlovákia	Szlovénia	Összesen
Központi kormányval és központi bankkal szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90 227	0	0	0	0	0	0	0	0	90 227
Regionális kormányval és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	59	0	0	0	0	0	0	0	0	59
Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	0	0	4,2	0,3	0	0,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	425,9	0	0	0	0,4	0	0	0	0	431
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	0	0	0	0	0	0,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2,7	0	0	169,2	0	0,2	0	0	0	0	0	0	173
Lakossági	0	0,2	1,8	1,3	0,1	2,1	0,2	0,6	0,8	0	0,2	0,1	0,1	8,4	0	0	0,1	0,1	0,9	409,4	0,3	0	4,5	0,4	0	0,2	0,2	0,1	432
Ingatlanra bejegyzett zálogjog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	133	0	0	0	0	0	0	0	0	133
Késedelmes tételek	0	0,4	0,3	1,7	0	0	0	0	0	0,1	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0,1	2,9	0	0	0	0,4	0	0,1	0,1	0	6
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	0	7	40	0	0	0	0	1 529	11 623	42	0	3	0	35	0	0	0	0	5	524	22	0	0	0	0	9 302	0	0	23 132
Egyéb tételek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 334	0	0	0	0	0	0	0	0	1 334
Összesen	0	7	46	3	0	3	0	1 530	11 624	43	0	3	0	43	0	0	3	0	6 93 284	22	0	4	1	0	9 303	0	0	115 926	

A kitétségek gazdasági ágazat vagy partnertípus szerinti eloszlása kitétségi osztályok szerinti bontásban, beleértve a kkv-kkal szembeni kitétség meghatározását is

2023. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétségek	Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétségek	Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétségek	Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétségek	Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	Lakossági	Ingatlanra bejegyzett zálogjog	Késedelmes tételek	Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	Egyéb tételek	Összesen
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Egyéb szolgáltatás	0	0	0	0	0	1	133	0	0	1 334	1 468
Építőipar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Feldolgozó ipar	0	0	0	0	61	1	0	0	0	0	62
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Információ, kommunikáció	0	0	0	0	8	260	0	0	0	0	268
Ingatlanügyletek	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	30
Kereskedelem, gépjárműjavítás	0	0	0	0	4	67	0	0	0	0	71
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	63 441	0	0	0	0	6	0	0	0	0	63 447
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oktatás	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	26 786	0	59	431	95	35	0	1	23 132	0	50 539
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	13
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szállítás, raktározás	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0	0	0	2	11	0	5	0	0	17
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezérlésmentesítés	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Összes kitétség	90 227	0	59	431	173	432	133	6	23 132	1 334	115 926

Az összes kitettség hátralevő lejárat szerinti osztályozása, kitettségi osztályok szerinti bontásban

2023. december 31-én, adatok millió forintban

Szektor bontás	0-7 nap	8-14 nap	15-30 nap	31-90 nap	91-365 nap	1-2 év között	2-5 év között	5 év felett	Lejárat nélkül	Összesen
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	26 791	0	1 501	0	4 964	43 186	13 786	0	0	90 227
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	13	0	46	0	0	0	0	0	0	59
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	91	0	341	0	0	0	0	0	0	431
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	101	0	6	66	0	0	0	0	0	173
Lakossági	355	0	35	14	28	0	0	0	0	432
Ingatlanra bejegyzett zálogjog	4	0	0	0	0	0	8	120	0	133
Késedelmes tételek	4	0	2	0	0	0	0	0	0	6
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	23 030	21	81	0	0	0	0	0	0	23 132
Egyéb tételek	0	0	0	0	0	0	829	505	0	1 334
Összesen	50 388	21	2 011	80	4 992	43 186	14 623	625	0	115 926

A késedelmes és értékvesztett tételek értéke főbb gazdasági ágazat szerinti bontásban:

2023. december 31-én, adatok millió forintban		
Ágazat megnevezése	Késedelmes tételek	Értékvesztés
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	0	0
Feldolgozó ipar	0	1
Információ, kommunikáció	0	0
Ingtatlanügyletek	0	0
Kereskedelem, gépjárműjavítás	0	3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1	6
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	0	0
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0	0
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	5	8
Összesen	6	19

Az értékvesztett és késedelmes kivettségek összege, külön-külön felsorolva, a főbb földrajzi régiók szerinti bontásban, beleértve, ha célszerű, az egyes földrajzi régiókhöz tartozó egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások összegét

2023. december 31-én, adatok millió forintban		
Megnevezés	Késedelmes tételek	Értékvesztés
Ausztria	0	0
Belgium	0	0
Bulgária	2	3
Ciprus	0	1
Egyesült Királyság	0	0
Franciaország	0	0
Horvátország	0	0
Izland	0	1
Lengyelország	0	0
Luxemburg	0	0
Magyarország	3	11
Olaszország	0	0
Románia	0	1
Svájc	0	1
Szlovákia	0	0
Összesen	6	19

Az értékvesztett kitettségekkel kapcsolatos egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások változásának egyeztetése, külön-külön felsorolva. A következő információkat kell feltüntetni:

i. az egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások típusának leírása;

ii. a nyitó egyenlegek;

iii. az adatszolgáltatási időszak alatt a hitelkockázati kiigazításokból felszabadított összegek;

iv. az adatszolgáltatási időszak alatt a kitettségekből eredő valószínűsíthető veszteségekre képzett vagy tartalékba helyezett összegek, az egyéb korrekciók - beleértve a devizaárfolyam-eltérésekből, az üzletágak összevonásából, valamint a leányvállalatok akvizíciójából és megszűnéséből adódó -, továbbá a hitelkockázati kiigazítások közötti átcsoportosításokat is;

v. a záró egyenlegek.

Az egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások típusának leírását a Hitelkockázati kiigazítások fejezet tartalmazza.

2023. december 31-én, adatok millió forintban				
Megnevezés	ii)	iv)	iii)	v)
Értékvesztés	34	0	6	28
Céltartalék	416	0	133	283

MEG NEM TERHELT ESZKÖZÖK

A KELER értékpapír-portfóliójában szereplő eszközök egy része az alábbi célokból adódóan került megterhelésre 2023. december 31-én:

- Értékpapír zárolás az irodabérlés fedezetéül;
- KELER KSZF-fel kötött repó ügyletek;
- Hosszú lejáratú MNB hitelek mögé történő zárolások.

A fentiek közül az MNB hitelek mögötti zárolások adják a megterhelt eszközök jelentős részét. A megterhelt eszközök között nem szerepelnek az értékpapírkölcsönzésből származó és fedezetként zárolt eszközök.

A meg nem terhelt eszközök között az állampapírok mellett a részesedések, az immateriális javak és a tárgyi eszközök kerültek bemutatásra. Az utóbbi eszközök megterhelése nem szerepel a KELER jövőbeni céljai között.

		Megterhelt eszközök könyv szerinti értéke		Megterhelt eszközök valós értéke		Meg nem terhelt eszközök könyv szerinti értéke		Meg nem terhelt eszközök valós értéke	
		Összesen	ebből EHQLA-ként és HQLA ként elvileg elismerhető	Összesen	ebből EHQLA-ként és HQLA ként elvileg elismerhető	Összesen	ebből EHQLA és HQLA	Összesen	ebből EHQLA és HQLA
		010	030	040	050	060	080	090	100
10	A nyilvánosságra hozatal teljesítő intézmény eszközei	53 608	53 608			74 427	9 774		
30	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok					9 546	0		
40	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	53 608	53 608	49 129	49 129	9 774	9 774	9 278	9 278
50	ebből: fedezett kötvények								
60	ebből: értékpapírosítások								
70	ebből: központi kormányzatok által kibocsátott	53 608	53 608	49 129	49 129	9 774	9 774	9 278	9 278
80	ebből: pénzügyi vállalatok által kibocsátott								
90	ebből: nem pénzügyi vállalatok által kibocsátott								
120	Egyéb eszközök					55 107	0		

		Megfeleltetett kötelezettségek, függő kötelezettségek vagy kölcsönbe adott értékpapírok	Megterhelt eszközök, kapott biztosítékok és fedezett kötvénytől vagy értékpapírosítástól eltérő kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő saját értékpapírok
		010	030
10	Megterhelés forrásként meghatározott pénzügyi kötelezettségek könyv szerinti értéke	49 200	

KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ INTÉZETEK IGÉNYBEVÉTELE

A KELER a hitelkockázatok szabályozói tőkekövetelményének meghatározásakor és a belső minősítése során is igénybe veszi külső hitelminősítő intézetek értékelését.

A KELER a kezdetektől fogva, következetesen a Standard & Poor's minősítéseit használja fel.

A hitelkockázatok szabályozói tőkekövetelményének meghatározásakor, ahol lehetséges, ott az intézményekkel szembeni kitétségek kockázati súlyozása a külső hitelminősítő intézet adatai alapján valósul meg. Ehhez a KELER az Európai Bankhatóság által kiadott sztenderd megfeleltetést alkalmazza.

A KELER értékpapír portfóliója kizárólag forintban denominált magyar állampapírokból állt 2023-ban, ezért ebben az esetben a kockázati súlyozáshoz a kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó külső hitelminősítés nem került alkalmazásra.

A kitétségértékeket, valamint a CRR harmadik rész II. címének 2. fejezetében meghatározott egyes hitelminőségi besorolásokhoz tartozó hitelkockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni, továbbá a szavatolótőkéből levont kitétségértékek

2022. december 31-én, adatok millió forintban				
Külső hitelminősítő intézet általi besorolás	HITEL-EGYENÉRTÉKESÍTÉSI TÉNYEZŐK ELŐTTI EREDETI KITÉTSÉG (TELJESTIŐ TÉTELEK VONATKOZÁSÁBAN)	A KKV-SZORZÓ ELŐTTI, KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITÉTSÉGÉRTÉK	A KKV-SZORZÓ UTÁNI, KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITÉTSÉGÉRTÉK	TŐKEKÖVETELMÉNY
20%	23 110	4 622	4 622	370
50%	21	11	11	1
Összesen	23 132	4 633	4 633	371

2023. december 31-én szavatolótőke levonás az immateriális javak, a valós értéken nyilvántartott tételek prudens értékelése miatti korrekció, illetve a CSDR 46. cikk miatt történt.

PIACI KOCKÁZAT

A piaci kockázatok szavatolótőke-követelményét a Tőkekövetelmény fejezet tartalmazza. Jogszabályi előírásoknak megfelelően a KELER portfóliójában nincsenek értékpapírosítási pozíciók, valamint egyedi kamatláb-kockázatot hordozó ügyletek sem.

MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

A működési kockázat vonatkozásában a KELER az alapmutató módszerének alkalmazására jogosult a szabályozói tőkekövetelmény meghatározása során. A tőkekövetelmény összege a 2022-es auditált adatok alapján, 2023-ra vonatkozóan 1.224 M Ft volt. A 2023-as auditált eredményeket is figyelembe véve, 2024-re vonatkozóan ez az összeg 1.529 M Ft-ra változott. Ezt mutatja be az alábbi táblázat:

2023. december 31-én, adatok millió forintban					
	Bruttó jövedelem 2021	Bruttó jövedelem 2022	Bruttó jövedelem 2023	Tőkeszükséglet	Kockázati kitétségérték
Alapmutató módszer szerint	7 720	9 781	13 074	1 529	19 109

A működési kockázatok ICAAP-ILAAP szerinti mérése és kezelése egy veszteség-adatbázison alapul, melyet kiegészítenek a szakértői becslések illetve a kulcskockázati indikátorok gyűjtése. A KELER a belső módszertanában egy kockázatérzékeny modellt alkalmaz.

A NEM A KERESKEDÉSI KÖNYVBEN SZEREPLŐ KITETTSÉGEK KAMATLÁB KOCKÁZATA

A banki könyvi kamatláb kockázat jellege és a főbb feltételezések, valamint a kockázat mérésének gyakorisága

Minden mérlegen belüli és kívüli tétel a banki könyvhöz tartozott 2023. végén.

A belső tőkekövetelmény havi rendszerességgel kerül meghatározásra a hó végi mérleg és mérlegen kívüli tételek alapján. A tőkekövetelmény számszerűsítése a KELER tőkéjének gazdasági értékének és nettó kamatbevételének összesített változásával kerül meghatározásra. A HUF, EUR, USD és egyéb devizákra külön-külön végezzük el a számításokat. A banki könyvi kamatkockázat tőkekövetelménye a hó végére meghatározott követelmények átlagos értéke és szórása alapján áll elő.

A banki könyvi kamatláb kockázat mérési módszere sokkok esetében, devizanem szerinti bontásban

Az alábbi sokkokat alkalmazza a KELER:

- A kamatok +250 bp-os párhuzamos eltolása
- A kamatok -250 bp-os párhuzamos eltolása
- Rövid kamatlábak +350 bp-os eltolása
- Rövid kamatlábak -350 bp-os eltolása
- Hosszú kamatlábak +160 bp-os eltolása
- Hosszú kamatlábak -160 bp-os eltolása

JAVADALMAZÁSI POLITIKA

Döntéshozatali eljárások, a javadalmazás felügyeletét biztosító fő testület, a javadalmazási bizottság és a kérdésben érintett érdekelt felek

A Javadalmazási Politikát évente felül kell vizsgálni, melyet a Felügyelőbizottság fogad el. A Javadalmazási Politikában megfogalmazott elvek végrehajtása az Igazgatóság feladata, végrehajtásának ellenőrzése pedig a belső ellenőrzés feladata.

Az Igazgatóság Javadalmazási Bizottságot hozott létre.

A Javadalmazási Bizottság feladatai:

- a) támogatást és tanácsadást nyújt a Felügyelőbizottság és az Igazgatóság számára az intézmény javadalmazási politikájának és javadalmazási szabályzatának kialakításával kapcsolatban;
- b) támogatja a Felügyelőbizottságot a javadalmazási politikák, gyakorlatok és eljárások, valamint a javadalmazási politikának való megfelelés felügyeletében;
- c) ellenőrzi, hogy a meglévő javadalmazási politika naprakész-e, és szükség esetén javaslatot tesz annak módosítására;
- d) értékeli azokat a mechanizmusokat és rendszereket, amelyek biztosítják, hogy a javadalmazási rendszer megfelelően figyelembe vegye a kockázati, likviditási és tőkeszintek minden típusát, valamint biztosítják, hogy az átfogó javadalmazási politika összeegyeztethető legyen a megbízható és hatékony kockázatkezeléssel, továbbá elősegítse azt, illetve összhangban legyen az intézmény üzleti stratégiájával, célkitűzéseivel, vállalati kultúrájával és értékeivel, valamint hosszú távú érdekeivel;

- e) felelős a Kiemelt Személyek teljesítmény-javadalmazásával kapcsolatban meghozandó döntések előkészítéséért és végrehajtásáért;
- f) javaslatot tesz a Kiemelt Személyek teljesítmény-javadalmazási éves keretére, évenként meghatározza és kiértékeli a teljesítmény ösztönzés egyes személyekre vonatkozó célkitűzéseit, továbbá javaslattételi joga és kötelezettsége áll fenn az Igazgatóság részére az egyes teljesítmény-mutatók és teljesítmény-célok alapján történő teljesítményjavadalom kifizethetősége, illetőleg visszakövetelése kérdésében;
- g) tanácsadásával támogatja, hogy a KELER javadalmazási politikája nemi szempontból semleges legyen, és támogatja a különböző nemű munkavállalókkal szembeni egyenlő bánásmódot.

A Javadalmazási Bizottság tagjai az Igazgatóság elnöke, az MNB által delegált egy igazgatósági tag, valamint a Budapesti Értéktőzsde által delegált egy igazgatósági tag.

A KELER felülvizsgálta, 2023-ra vonatkozóan alkalmazandó Javadalmazási Politikáját a Felügyelőbizottság, majd a kapcsolódó Javadalmazási Szabályzatokat a KELER és a KELER KSZF Igazgatósága fogadta el. A felülvizsgálat a Magyar Nemzeti Banknak a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti javadalmazási politika alkalmazásáról szóló, 4/2022. (IV.8.) számú - a korábbi azonos tárgyú, 8/2021. számú ajánlást hatályon kívül helyező - ajánlásával összhangban történt. A hivatkozott MNB ajánlás újdonságai a KELER Csoport Javadalmazási Politikájára közvetlen hatással nem bírtak, tekintettel arra, hogy nem tartozik a „nagy méretű intézmény” (CRR 4. cikk (1) bekezdés 146. pont) körébe, és külföldi leányvállalattal sem rendelkezik. Ezért a felülvizsgálat csupán pontosító, részletező módosításokat eredményezett, nem járt átfogó vagy lényegi változtatásokkal, és a Javadalmazási Politika csoportszintű szabályozás maradt.

A 2023. év folyamán a Javadalmazási Politika még egy alkalommal (április folyamán) módosításra került. Ezen módosítás keretében egyrészt a Kiemelt Személyek körében (pozíció megnevezése) történt változások lekövetése valósult meg, másrészt a vétókritériummal érintett személyi kör pontosítására került sor.

Tájékoztatás a teljesítmény és a javadalmazás közötti összefüggésről

A Javadalmazási Politikának összhangban kell állnia a hatékony és eredményes kockázatkezeléssel, elő kell segítenie annak alkalmazását, és nem ösztönözhet a KELER kockázatvállalási limitjeit meghaladó kockázatok vállalására.

A Javadalmazási Politika kialakítása az Európai Unió belüli értékpapír-kiegyenlítés javítását szolgáló és a központi értéktárakra vonatkozó közösségi szabályozásnak való megfelelés biztosítása érdekében történt. Célja, hogy a KELER üzleti és kockázatvállalási stratégiájának célkitűzéseivel, valamint az összeférhetetlenség elkerülése érdekében megtett intézkedéseivel összhangban biztosítsa, hogy a Társaság munkavállalóinak javadalmazása ne ösztönözzön túlzott kockázatvállalásra, és elősegítse a megbízható és transzparens irányítási rendszer érvényesülését. Banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó értéktárként a Politika kidolgozása során a CSDR rendelkezései mellett a KELER figyelembe vette a hitelintézetekre vonatkozó közösségi szabályozás rendelkezéseit, a prudens működésre vonatkozó magyarországi jogszabályokat, a Magyar Nemzeti Bank ajánlásait, továbbá a legjobb nemzetközi gyakorlatok tapasztalatait.

Az egyes jogszabályi rendelkezések és szabályozó eszközök nyomán a KELER olyan Javadalmazási Politikát készít és alkalmaz, amely méretének, belső szervezete és tevékenysége jellegének, ezek körének és összetettségének megfelelő módon és mértékben szabályozza a Politika hatálya alá tartozó személyek javadalmazását.

Mindezen kritériumok a teljesítménycélok meghatározásakor kerülnek figyelembe vételre.

A javadalmazási rendszer legfontosabb jellemzői

A KELER a vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló, a Javadalmazási Politika hatálya alá tartozó Kiemelt Személyek, valamint a TMR Szabályzatban meghatározottak szerinti munkavállalói kör részére alapjavadalmazást és teljesítményjavadalmazást is biztosít.

Az alapjavadalmazás megállapítása során a javadalmazás mértéke mindenkor igazodik a KELER üzleti eredményéből adódó lehetőségekhez, mindemellett a betöltött pozíció, a végzett tevékenység összetettsége és az ezekkel járó fokozott felelősség is figyelembe vételre kerül.

Az alapjavadalmazás a javadalmazás azon része, amelyet a KELER és a Kiemelt Személyek / egyéb munkavállaló közötti szerződésben meghatározottaknak megfelelően a KELER rendszeresen munkabéreként, egyéb jövedelemként, illetve béren kívüli juttatásként kifizet, és amely megfelelően tükrözi a tisztség, pozíció betöltéséhez szükséges szakmai tapasztalatokat és felelősséget. Az alapjavadalmazás szintjét a KELER úgy állapítja meg, hogy rugalmas javadalmazási politika tudjon érvényesülni, és lehetőség legyen arra, hogy adott esetben a teljes javadalmazás kizárólag alapjavadalmazásból álljon.

A javadalmazás alapjavadalomnak minősül, ha nem teljesítményhez kötött, valamennyi munkavállalóra a munkaszerződésekben, illetve a belső szabályzatokban meghatározott egységes elvek szerint nyújtott állandó és időszakos juttatások, melyek nem ösztönzik a kockázatvállalást, valamint nem visszavonhatóak.

A teljesítményjavadalmazásnál egyszerre kell értékelni az erre jogosult személy, az érintett szervezeti egység, valamint a jogosult személy tevékenységével érintett KELER Csoporttag eredményét. A teljesítményértékelés alapja a KELER Csoport hosszú távú teljesítménye, ezért a teljesítményjavadalmazásként szétosztható összeg meghatározásánál figyelembe kell venni az üzleti ciklusokat, a jelenlegi és jövőbeni kockázatokat, a tőke költségét és a szükséges likviditást.

A teljesítményjavadalmazásra kötelezettség nem vállalható, és nem képezheti részét a jövőbeli javadalmazási terveknek, csak akkor fizethető, és az érintett Kiemelt Személy vagy munkavállaló csak akkor jogosult a teljesítményjavadalmazásra, ha a KELER Csoport pénzügyi helyzete fenntartható, a KELER illetőleg KELER KSZF és az érintett szervezeti egység, valamint a vezető állású személy vagy munkavállaló teljesítménye azt indokolttá teszi.

Ha a KELER illetőleg a KELER KSZF pénzügyi teljesítménye a Javadalmazási Szabályzatokban meghatározottak szerinti mértékben azért romlik, mert az adott Kiemelt Személy vagy munkavállaló túlzott kockázatot vállalt, a kifizetendő teljesítményjavadalmazását csökkenteni kell.

A teljesítményhez kötött javadalmazási struktúrának elő kell segítenie a KELER prudens működését és a kockázatok megfelelő szintű kezelését, teljes összegének meghatározásakor az egyes csoporttagok esetében külön-külön figyelembe kell venni a megfelelő likviditást, a jelenlegi és jövőbeni kockázatokat, valamint a többéves tőketervet, továbbá a KELER esetében a szavatoló tőke szintjét és a tőkemegfelelés belső értékelési eljárásának eredményeit is.

A teljesítményjavadalmazás során mind az egyéni, mind a csoportteljesítmények mérési módszerei alkalmazásra kerülnek, ennek megfelelően a teljesítményjavadalmazás teljesítménymutatók és/vagy teljesítménycélok alkalmazásával kerül meghatározásra.

A teljesítménymutatók meghatározása során legalább a következő szempontokat kell érvényesíteni:

- a tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke,
- a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása,
- az elért adózás előtti eredmény.

A jogszabályi rendelkezésekkel, valamint a Javadalmazási Politika elveivel összhangban a Kiemelt Személyek javadalmazását a KELER az alábbiak szerint határozza meg:

a) A vezető állású személyek közül

- az Igazgatóság elnöke és tagjai kizárólag alapjavadalmazásra jogosultak tiszteletdíj formájában;
- a Felügyelőbizottság elnöke és tagjai kizárólag alapjavadalmazásra jogosultak tiszteletdíj formájában;
- az ügyvezetők (a vezérigazgató és a fejlesztésért felelős vezérigazgató-helyettes) alapjavadalmazásra és - mind teljesítménymutatók, mind teljesítménycélok elérésén alapuló - teljesítményjavadalmazásra jogosultak.

- b) A kulcsvezetői munkakört betöltő munkavállalók - alapjavadalmazásra és mind teljesítménymutatók, mind teljesítménycélok elérésén alapuló teljesítményjavadalmazásra jogosultak.
- c) A lényeges vezetői felelősséggel tartozó vezetők alapjavadalmazásra, valamint teljesítménymutatók és/vagy teljesítménycélok elérésén alapuló teljesítményjavadalmazásra jogosultak.
- d) A belső kontroll funkciók működtetéséért felelősséggel tartozó személyek alapjavadalmazásra, valamint teljesítménycélok és/vagy teljesítménymutatók elérésén alapuló teljesítményjavadalmazásra jogosultak.

Javadalmazás rögzített és változó összetevője között meghatározott arányok

Amennyiben a teljesítmény-mutatók és a teljesítmény-célok alapján is jogosult a Kiemelt Személy teljesítményjavadalmazásra, akkor ezek mértékét 50-50 %-ban kell meghatározni. A teljesítménybér mértéke beosztott munkavállalók, vezetők illetve vezető szakértők esetében eltérő.

Azokra a teljesítménykritériumokra vonatkozó információk, amelyeken a részvényekre, opciókra, vagy a javadalmazás változó összetevőire való jogosultság alapul

A KELER Igazgatósága a Javadalmazási Bizottság javaslata alapján a személyi jellegű ráfordításokon belül minden évben elkülönített keretet határoz meg a javadalmazáspolitikai ösztönzési rendszer alapján kifizethető teljesítménybér összegére vonatkozóan. A keret a rendszer hatálya alá tartozó valamennyi munkavállaló egyedileg megállapított teljes éves teljesítményjavadalmazásának összegét tartalmazza.

Részvény és opciós kifizetések nem történtek a 2023-as évben. Az Igazgatóság - a Javadalmazási Bizottság javaslatára - a KELER adott évi eredményének alakulását befolyásoló (előre nem látható) tényezők értékelésével jogosult a kifizethető tényleges keret meghatározásakor a fentiekől eltérni.

A változó összetevőt is tartalmazó javadalmazás és az esetleges egyéb, nem pénzbeli juttatások fő paraméterei és logikai alapja

A változó javadalmazás elemei a költségtérítések és az egyéb juttatások. Ezek megfelelnek a KELER belső szabályzataiban leírtaknak.

A javadalmazás összesített mennyiségi adatai, tevékenységi körökre lebontva

Jelen nyilvánosságra hozatali dokumentum elkészítésének idején a 2023-as év javadalmazáspolitikai visszamérése még nem történt meg teljes körűen, a Javadalmazási Politika szerinti Kiemelt személyre vonatkozóan az ezt alátámasztó külső audit folyamatban van. A Javadalmazási Bizottság fogja értékelni a Kiemelt személyek kiírásában szereplő teljesítménymutatók és teljesítménycélok teljesülését.

A javadalmazás összesített mennyiségi adatai, a felsővezetőkre és azon alkalmazottakra lebontva, akiknek a tevékenysége lényeges hatást gyakorol az intézmény kockázati profiljára:

- i. az adott üzleti évre vonatkozó javadalmazás összege, fix és változó javadalmazás szerinti bontásban, valamint a kedvezményezettek száma***

A felsővezetők és azon munkavállalók állandó jövedelmének összesített összege, akiknek a tevékenysége lényeges hatást gyakorol a KELER kockázati profiljára (összesen 14 fő), 348 millió forint.

- ii. *a változó javadalmazás összege és formája a következő bontásban: készpénz, részvények, részvényekhez kapcsolt eszközök és egyéb javadalmazási formák;*

Az Igazgatóság a 2023-as évre a javadalmazáspolitikai ösztönzési rendszerre (a teljes személyzet tekintetében) meghatározott keretösszeget 330 millió forintban határozta meg. (Jelen nyilvánosságra hozatali dokumentum elkészítésének idején a 2023-as év javadalmazáspolitikai visszamérése még nem teljes körűen történt meg, a Javadalmazási Politika szerinti Kiemelt személyre vonatkozóan az ezt alátámasztó külső audit folyamatban van, így a változó javadalmazás összege még nem ismert.) A KELER-ben nincsen olyan személy, aki üzleti évenként 1 millió EUR összegű vagy annál nagyobb javadalmazásban részesülne.

A teljesítményjavadalmazás formája 100%-ban készpénz.

A KELER a 2020-as évre vonatkozóan alkalmazott először halasztott javadalmazást, a teljesítményjavadalmazás kifizetése a Kiemelt személyek tekintetében 2023-ban is halasztott eljárásban történt. Egyéb, a javadalmazással kapcsolatban nyilvánosságra hozandó információ nincs.

ROA

A KELER 2023-as évre vonatkozó ROA (adózott eredmény és az átlagos eszközállomány hányadosa) értéke 3,87% volt.

A KELER a nyilvánosságra hozatala során nem tekintett el információk közzétételétől azok védett vagy bizalmas volta miatt.

A KELER nyilatkozik, hogy nincs olyan lényeges információ, amely nem szerepel a nyilvánosságra hozatali dokumentumban.

További kérdések esetén, kérjük, forduljanak bizalommal a Vezérigazgatóságunkhoz, illetve a Kockázatkezelési vezetőnkhez.

Elérhetőségek:

<p>Horváth Gábor Vezérigazgató horvath.gabor@keler.hu Telefon: (06-1) 483 - 6163</p>	<p>Jelencsik Attila Kockázatkezelési vezető jelencsik.attila@keler.hu Telefon: (06-1) 483 - 6287</p>
--	---

NYILATKOZAT

A KELER KÖZPONTI ÉRTÉKTÁR ZRT. KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZERÉNEK MEGFELELŐSÉGÉRŐL, A KOCKÁZATI PROFILRÓL ÉS A KOCKÁZATVÁLLALÁSI HAJLANDÓSÁGRÓL⁷

A KELER 2023-ban felülvizsgálta korábbi stratégiáját és kialakította új, 2023-2027 időszakra vonatkozó üzleti stratégiáját. Az Igazgatóság által tárgyalt éves átfogó kockázati elemzésben aktualizálásra került a KELER kockázati térképe, majd vizsgálatra került az üzleti stratégia és a kockázati stratégia közötti összhang. A KELER az alábbi kiemelt kockázatokat azonosította:

- CSD linkek és számlavezető intézmények kockázata;
- Leányvállalattal szemben vállalt kockázatok;
- Szállítói kockázatok;
- Működési kockázatok.

A KELER a fenti kockázatokat tudatosan vállalja részben az alaptervékenységeivel kapcsolatban, valamint részben a nem banki és banki jellegű kiegészítő szolgáltatásai tekintetében is.

A kockázatkezelés célja ennek megfelelően nem a kockázatok minimalizálása, hanem annak biztosítása, hogy a KELER tevékenységében rejlő kockázatait megfelelően azonosítsa, mérje, kezelje és meghatározott keretek között tartsa annak érdekében, hogy a keletkezett kockázatok mértéke ne veszélyeztesse a folyamatos működést.

A kockázatvállalásuk kapcsán alapelv, hogy a KELER **mindig stabil tőkehelyezettel rendelkezzen, kockázatai világosak, átláthatóak és megfelelően fedezettek legyenek**, valamint a **felügyeleti feltételek, előírások és ajánlások is figyelembevételre kerüljenek** a kockázatvállalások során. A KELER kockázatvállalásai **nem veszélyeztethetik a kritikus szolgáltatások stabil ellátását** és az azokat igénybe vevő ügyfelek érdekeit.

A **kockázati étvágy** a kockázatvállalási hajlandóság és kockázatvállalási képesség felmérésével határozható meg.

A KELER, mint nemzeti létfontosságú rendszerem, szerepéből adódóan alacsony **kockázatvállalási hajlandósággal** rendelkezik, melyet a KELER-re érvényes jogszabályok szinte teljes mértékben meghatároznak. A CSDR definiálja a KELER alaptervékenységeit és a kiegészítő tevékenységek körét, valamint a többi jogszabállyal (pl. Hpt., CRR) kiegészülve prudenciális előírásokat határoz meg. A jogszabályi megfelelésnek tehát kiemelten fontos szerepe van a KELER prudens működése szempontjából.

A hitelintézeti funkcióhoz kapcsolódóan felmerülő kockázatok esetében is érvényesülnek a befektetésekre és partnerekre vonatkozó jogszabályi korlátozások. A külső korlátozásokon túl a KELER konzervatív befektetési politikát alakított ki, aminek keretében egyszerű, átlátható és a kockázatok szempontjából könnyen mérhető instrumentumokba fektet.

A fentiekén túl kiemelt szerep jut a KELER leányvállalatával, a KELER KSZF-fel szemben vállalt kockázatoknak. A részesedés nagyságán keresztül a vállalt kockázatok mértéke maximalizált, ezen belül azonban a tényleges kockázatvállalás nagysága a klíringtagok, energiapiaci alklíring tagok és a megbízók aktivitásának és nyitott pozíciói mértékének, valamint a piac volatilitásának függvénye.

A **kockázatvállalási képességet** a középtávon (1-3 év) nagyságrendjében állandó vagy az eredményességtől, osztalékfizetéstől függően változó mértékű szavatolótőke határozza meg. A KELER-ben kiszámításra kerül a tényleges szabad tőke, mely a szavatolótőke azon része, ami nincs lekötve kockázatok fedezésére. Ez a tőkerész bevonható további kockázatok fedezése céljából, vagyis számszakilag kifejezi a KELER addicionális kockázatvállalási képességét. A tényleges szabad tőkerészre az igazgatóság meghatároz egy minimum elvárt szintet, mely a tőketervek eredményéből kerül levezetésre és amit a KELER-nek fenn kell tartania a hosszú távú prudens működés céljából. A

⁷ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 575/2013/EU RENDELETE a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról 435. cikk (1) e) és f) pontjai alapján, valamint a BIZOTTSÁG (EU) 2017/390 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. november 11.) a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó központi értéktárakra és kijelölt hitelintézetekre vonatkozó egyes prudenciális követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről EU 2017/390 RTS 28. és 40. cikkei alapján.

KELER-től rendszerszinten kiemelt szerepéből adódóan elvárt, hogy képes legyen a jogszabályok által elvárt minimumszint fölötti szavatolótőkével rendelkezni.

A fentiek alapján a KELER kockázati étvágya a hagyományos banki kockázatokhoz képest a jogszabályi környezet és az erre reflektáló belső előírások által erőteljesen visszafogott, ebből adódóan a potenciálisan felvállalható kockázati étvágyat a szabályozás jelentősen behatárolja.

Kockázati térkép

A KELER kockázati profilját bemutató kockázati térkép a KELER Igazgatósága által elfogadott éves, átfogó kockázatelemzés alapján:

valószínűség	magas	Deviza árfolyamkockázat			
	közepes	Deviza kamatkockázat	Megfelelési kockázat	Működési kockázat ⁸ Szállítói kockázatok	Leányvállalattal szemben vállalt kockázatok CSD linkek, számlavezető intézmények
	alacsony		Treasury tevékenységgel összefüggő kockázatvállalás Díj- és egyéb követelések Modellezési kockázat Általános üzleti kockázat	Értékpapír portfólió koncentrációs kockázata Felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata Banki könyvi kamatkockázat Likviditási és finanszírozási kockázat	
	elhanyagolható	Belső kölcsön Nemteljesítő kitettségek Kockázatos portfóliók Reziduális kockázat Mérlegen kívüli kitettségek	Nyitva szállítás kockázata	Biztosító nemfizetésének kockázata Hitelezés koncentrációs kockázata Kiegyenlítési / teljesítési kockázat Partnerhez nem köthető kitettségek hitelkockázata	Országkockázat Értékpapírok kibocsátójának hitelkockázatai
		elhanyagolható	alacsony	közepes	magas
		jelentőség			

A kockázati térkép minden, a KELER számára releváns kockázattípust tartalmaz, két szempont alapján táblázatba rendezve.

Minden fenti kockázattípus esetében évente értékelésre kerül a kockázat szintje és amennyiben szükséges kockázatsökkentő eszközök kerülnek bevezetésre, vagy tőkekövetelmény kerül meghatározásra.

Tőke megfelelés

A KELER jelenleg az alábbi kockázatok esetében számít tőkekövetelményt, melyek 2023. december 31-i értékét az alábbi táblázat tartalmazza:

Kockázat	Tőkeszükséglet, M Ft
Hitelezési- és partnerkockázatok (kivéve napközbeni hitelkockázat)	535

⁸ beleértve a jogi-, a letéti- és a reputációs kockázatot, az üzletvitel kockázatát.

Kockázat	Tőkeszükséglet, M Ft
Deviza árfolyamkockázat	19
Működési kockázat	1 529
Napközbeni hitelkockázat	1
Banki könnyv kamatkockázata	699
SREP tőkekövetelmény	2 783
Általános üzleti kockázat	1 613
Felszámolás vagy szerkezet átalakítás kockázata	4 301
Teljes tőkekövetelmény	8 697

A KELER levonások előtti szavatoló tőkéje 2023. december 31-i adatok alapján 32,5 Mrd Ft körül alakult. A részesedéseket (9,6 Mrd Ft), a prudenciális amortizáció alá be nem vont immateriális javakat, az irodabérlés fedezeteként lezárt értékpapírok, illetve a valós értéken értékelt tételek prudens értékeléséből adódó korrekció mértékét az elsőrendű alapvető tőkéből le kell vonni, és a levonások utáni rész lesz az alapvető tőke. A KELER minimális járulékos tőkével is rendelkezik, melynek mértéke 82 M Ft volt év végén.

Ezek alapján nagyságrendileg az alábbiak szerint alakult a KELER szavatolótőkéje 2023. év végén:

Levonások előtti szavatolótőke	32,5 Mrd Ft
(-) Immateriális javak	2,6 Mrd Ft
(-) Részesedések, zárt értékpapírok	9,6 Mrd Ft
(-) Prudens értékelés követelményei miatti értékelési korrekció	3 M Ft
Szavatolótőke	20,4 Mrd Ft

Az év végi 1. pilléres tőkemegfelelési mutató **79%**.

Meg kell említeni, hogy a KELER 1. pilléres tőkemegfelelési mutatója a szektorral való összehasonlíthatóságot segíti elő, azonban nem ad pontos képet a valós tőkehelyzetéről. Ez utóbbi bemutatására szolgál a tényleges szabad tőke.

Az előzetes számítások alapján a KELER 10,9 Mrd Ft tényleges szabad tőkével rendelkezett 2023. december 31-én:

1. pilléres tőkeszükséglet	2 059 M Ft
Szavatolótőke	20 408 M Ft
Tőkemegfelelési mutató	79 %
SREP tőkeszükséglet	2 783 M Ft
Kombinált tőkepufferek	735 M Ft
Szabad tőke CSDR nélkül	16 890 M Ft
CSDR szerinti tőkeszükséglet	5 914 M Ft
Tényleges szabad tőke	10 976 M Ft
Figyelmeztetési szint	3 000 M Ft

A tényleges szabad tőke az előre nem látható kockázatnövekedésre nyújt fedezetet. A mértékét a tőkeszükséglettel kifejezhető kockázatnövekedés, valamint a szavatolótőke mérséklődése is csökkenti. Az év végi adat értelmezéséhez fontos információ, hogy a KELER a tervek szerint 2024-ben osztalékot fizet a tulajdonosoknak, összesen 7 Mrd Ft értékben, valamint a KELER KSZF-től kap közel 5 Mrd Ft-ot szintén osztalék formájában. Ezek a pénzáramlások nincsenek benne az év végi számokban, de lényeges információk a KELER 2024-es tőkehelyzetének ismertetése érdekében. **Az osztalékfizetés a következő auditálásig első sorban a tényleges szabad tőkét és a vállalható nagykockázati kitétséget érinti negatívan. A tényleges szabad tőke az Igazgatóság által meghatározott figyelmeztetési szint alá csökkenhet már 2024-ben is. Tőkeelégtelenség nem**

várható. Prudenciális megfelelés szempontjából más kritikus területek nem kerültek azonosításra.

A 2023-es évre vonatkozó ROE (adózott eredmény és saját tőke hányadosa) értéke 15,6% volt, a ROA (adózott eredmény és a mérlegfőösszeg hányadosa) 3,87%-ot tett ki.

Hitel- és likviditási kockázatok

Szemben egy klasszikus kereskedelmi bankkal a KELER esetében a hitel- és likviditási kockázatok nem nevezhetőek komplexnek és meghatározónak.

A hitelkockázatokon belül a nostro számlavezetővel szembeni kitétségek mellett a treasury tevékenységből eredhetnek jelentősebb kockázatok.

A KELER leányvállalatával, a KELER KSZF-fel szemben vállalt kockázat mértéke maximalizált, ezen belül azonban a tényleges kockázatvállalás nagysága a klíringtagok, energiapiaci alklíring tagok és a megbízók aktivitásának és nyitott pozíciói mértékének, valamint a piac volatilitásának függvénye. A tényleges kockázat mértékét a Kockázatkezelési Osztály különböző elemzések keretében utólagosan feltérképezi; de klasszikus értelemben a KELER nem lehet előzetesen korlátozó befolyással ezen kockázati kitétségére. A részesedésen keresztül megjelenő közvetett kockázatok mellett a KELER az általa biztosított hitelkeretektől is visel kockázatot a KELER KSZF felé. A KELER tagi hitelt és napközbeni elszámolási hitelt biztosít a KELER KSZF-nek. A CSDR rendelkezéseinek megfelelően a napközbeni elszámolási hitelt teljes fedezettség mellett nyújtja a KELER, legkésőbb a következő üzleti napig.

Az elszámolási hitel mellett a nostro számlavezető intézményekkel szemben is felmerül napközbeni hitelkockázat. A KELER az EBA RTS 19. cikknek megfelelően a CSD linkekkel és számlavezető intézményekkel szembeni napközbeni kitétségeket is napi szinten méri, figyelemmel kíséri. A kitétségekre az általános hitelkockázaton kívül további többlettőke követelmény nem kerül megállapításra, mivel a KELER a cross border tevékenysége során nem nyújt hitelkeretet, nem hitelezi ügyfelei kereskedését.

A KELER speciális működéséből adódóan a likviditási kockázat mértéke jól körülhatárolt. Az elszámolásforgalom teljesítésének zavartalan lebonyolíthatóságának biztosítása szükségessé teszi, hogy mindenkor gyorsan mobilizálható, likvid eszközökkel rendelkezzen. Részben az előbbi követelményből adódóan a központi értéktár által tartható eszközök köre már a jogszabályok (például CSDR 46. cikk) által is szigorúan szabályozott. A jogszabályi kötöttségeken túl a KELER az általa tartott pénzügyi eszközök kiválasztásánál arra törekszik, hogy azokat szükség esetén gyorsan értékesíthesse, illetve napon belüli likviditást is teremthessen általuk.

A KELER-nek mint banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtó központi értéktárnak, teljesítenie kell a likviditási kockázatokra vonatkozóan a CRR előírásait is. A CRR tőkekövetelményt nem ír elő a likviditási kockázatokra, azonban meghatároz két mutatót (LCR, NSFR), amely az intézmény likviditását hivatott mérni. Továbbá havi rendszerességgel likviditási mérleg is készül.

A napközbeni likviditási kockázat is megjelenik a KELER KSZF-nek nyújtott elszámolási-hitel kapcsán. A napközbeni likviditás-felhasználást a Kockázatkezelési Osztálya folyamatosan monitorozza, valamint negyedévente jelentéseket készít a Kockázatkezelési Bizottsága számára. Továbbá a KELER KSZF által zárolt értékpapírok mennyisége teljes mértékben fedezi a biztosított hitelkeretet. A zárolt eszközök likvid eszköznek minősülnek

A cross border tevékenységből eredő napközbeni likviditási kockázat nyomon követése is szintén megvalósul a napi riportok, valamint rendszeres értesítők formájában. Az előbbieken túl a meglévő likvid eszközök mértékének vizsgálata is megvalósul. A KELER egy számlavezetőjénél sem rendelkezik hitelkerettel.

A KELER által meghatározott likviditási kockázatot korlátozó limitek rendszeres figyelése megvalósul.

2023. december 31-én, adatok forintban	
LIKVIDITÁSFEDEZETI RÁTA	
Likviditási puffer	35 905 082 353
Összes nettó likviditási kiáramlás	17 443 271 021
Likviditásfedezeti ráta (%)	206%

2023. december 31-én, adatok forintban	
NETTÓ STABIL FORRÁS ELLÁTOTSÁG	
Rendelkezésre álló stabil források	81 848 425 004
Előírt stabil források	66 557 351 342
NSFR ráta (%)	123%

A likviditásfedezeti ráta és a nettó stabil forrás ellátottsági mutató is a szabályozói elvárás felett alakult 2023. december 31-én.

Működési kockázatok

A KELER a pénz- és tőkepiaci rendszerben betöltött jelentős és speciális szerepéből fakadóan kiemelten kitett a működési kockázatoknak. A működési kockázatok nem csak a KELER működését, de közvetetten a KELER szolgáltatásait igénybe vevő ügyfelek működését is érinthetik. A működési kockázatkezelési keretrendszer kiterjed minden működési hibából eredő veszteségre, vagy majdnem veszteséget okozó eseményre.

A működési kockázatok alatt a KELER az alábbi speciális kockázatforrásokkal kiemelten foglalkozik:

- a KELER-hez csatlakozó rendszer résztvevőkkel, értéktárakkal, piaci infrastruktúrákkal összefüggő kockázatok,
- fő résztvevőkkel összefüggő működési kockázatok,
- központi értéktári kapcsolatokkal és piaci infrastruktúrákkal összefüggő működési kockázatok,
- külső szolgáltatókkal összefüggő kockázatok.

A hazai kiegyenlítési rendszer zavartalan működését biztosítja a KELER-hez csatlakozó rendszer résztvevőkkel, értéktárakkal, piaci infrastruktúrákkal összefüggő kockázatok azonosítására kialakított elemzési folyamat, melynek részeként a fő résztvevőkkel összefüggő működési kockázatok azonosítása is megtörténik, míg a központi értéktári kapcsolatokkal összefüggő működési kockázatok kezelése a nemzetközi tranzakciók zökkenőmentes kiegyenlítését szolgálja.

A KELER kiterjedt szolgáltatói körrel tart fenn kapcsolatot. A beszállítóktól való függés kockázata és azok kezelése ezért hangsúlyos és releváns a KELER vonatkozásában. A beszállítók jelentős és alapvető fontossággal bíró része informatikai szolgáltató, melyektől a KELER rendszerei üzemeltetése kapcsán vesz igénybe üzemeltetés-támogatási és fejlesztési szolgáltatásokat. Ezen szolgáltatók teljesítménye és kockázatai hatással lehetnek a tőke- és pénzpiacok stabilitására. A KELER méri a szállítóival szembeni függőségét, rendszeresen minősíti a szolgáltatók kockázatait és értékeli azok teljesítményét. A beszállító kiesése vagy nem szerződészerű teljesítése a KELER alap szolgáltatásait is érintheti, így a kiegyenlítés zavartalan lebonyolítását is. A kockázatok kezelésére a KELER üzletmenet folytonossági és helyreállítási tervekkel, valamint a szolgáltatók kiesésére vonatkozó intézkedési tervekkel készül. A KELER a kiszervezései során arra figyelemmel jár el, hogy a tevékenység kiszervezése csak úgy történhet, hogy az irányítási és ellenőrzési jog a KELER-nél maradjon, mivel a KELER a tevékenysége harmadik felekhez történő kiszervezése révén nem ruházza át a felelősségét a harmadik felekre. Ennek érdekében olyan szervezeti felelősségi köröket határoz meg és olyan folyamatot alakít ki, amely biztosítja, hogy a kiszervezett tevékenységet végző a kiszervezett tevékenységet a jogszabályi előírások betartásával és a tőle elvárható gondossággal végezze annak érdekében, hogy a KELER az általa nyújtott szolgáltatásokat vállalásainak megfelelő színvonalon nyújtsa.

A pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról szóló rendelettervezet (Digital operational resilience for the financial sector - DORA) célja annak biztosítása, hogy a pénzügyi rendszer valamennyi résztvevője rendelkezzen a kibertámadások és egyéb IKT kockázatok mérsékléséhez szükséges eszközökkel. Emellett célja az uniós pénzügyi szektor digitális működési ellenállóképességének megerősítése, és az egyes uniós tagállamokban eltérő felügyeleti szabályok harmonizációja is. A rendeletnek 2025-től kell megfelelni. Jelenleg a felkészülési időszak második felében vagyunk, a megjelent RTS-ek és ITS-ek értelmezése, feldolgozása folyamatban van.

A DORA rendeletnek való megfelelés érdekében jelenleg is zajlik az IKT szolgáltatók és a kritikus vagy fontos funkciót támogató IKT szolgáltatók azonosítása. Látható, hogy a DORA rendelet alapján a jövőben lényegesen megnő azon külső szolgáltatók száma, melyekre meg kell erősíteni a kockázatértékelési és monitoring folyamatokat, illetve rendszeres adatszolgáltatásokat is teljesíteni kell a témában, valamint naprakész nyilvántartást vezetni.

A KELER a teljes céget átfogó működési kockázatkezelési rendszert működtet. A rendszer célja, hogy a KELER folyamatosan tisztában legyen a saját kockázataival, azokat monitorozza, lehetőség szerint csökkentse; továbbá gyűjtse a múltira vonatkozó veszteségadatokat, és szakértői becsléseket végezzen a potenciális eseményekre. Minden osztályon kijelölésre került egy működési kockázatkezelési kapcsolattartó, akinek a feladata a tudomására jutott veszteségesemények, illetve a területe által gyűjtött kulcskockázati indikátorok továbbítása a működési kockázatkezelési menedzser felé. A kapcsolattartók rendszere mellett a Kockázatkezelési Bizottság rendszeres ülésein javaslatokat fogalmaz meg a működési kockázatkezeléshez kapcsolódóan és nyomon követi a korábbi intézkedések végrehajtását. A Kockázatkezelési Bizottság felé a működési kockázatkezelési menedzser negyedéves rendszerességgel beszámol.

A KELER kijelenti, hogy a 2023-as évre vonatkozó átfogó kockázati elemzésében bemutatott kockázati szerkezete és kockázatkezelési rendszere illeszkedik a kockázatvállalási politikához és kockázati étvágyához, megfelelő módszerekkel és mértékben kezeli a felmerülő kockázatokat. A kockázati stratégiája összhangban van a KELER 2023-2027. időszakra vonatkozó üzleti stratégiájával.

A kockázati térképen szereplő lényeges kockázattípusok kezelésére megfelelő bonyolultságú eszközök kerülnek alkalmazásra, szavatolótőkével való fedezettségük pedig megfelelő.

A KELER Igazgatósága az éves, átfogó kockázatelemzést 2024. május 15-én fogadta el 7/2024/2. számú határozatával.